

คู่มือ

คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้แต่ละเขตเลือกตั้งนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของทุกหน่วยเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนนแล้วรวมกัน และให้นับคะแนนในทีเดียวกันโดยเปิดเผย ซึ่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาได้กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง โดยวิธีสรรหาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งและให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเสนอรายชื่อผู้แทนของพรรคการเมืองเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ทั้งนี้ กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งจะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งกระทำโดยสุจริตย่อมได้รับการคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา

การนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ สถานที่แห่งเดียวในเขตเลือกตั้งมีเจตนาเพื่อมิให้สามารถทราบได้ว่าบัตรเลือกตั้งที่นับคะแนนนั้นเป็นบัตรเลือกตั้งจากหน่วยเลือกตั้งใด ดังนั้น ขั้นตอนและวิธีการเกี่ยวกับการนับคะแนนเลือกตั้งดังกล่าวจะต้องมีกระบวนการขั้นตอนที่สามารถตรวจสอบได้ ฉะนั้น กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งจึงต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้จัดทำคู่มือการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฉบับนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งทุกฝ่ายให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย สุดท้ายนี้ขอขอบคุณผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการนับคะแนนเลือกตั้งทุกท่าน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พฤษภาคม ๒๕๔๗

สารบัญ

	หน้า
ผังโครงสร้างคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง	๑
ผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนับคะแนน และเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง	๔
หน้าที่ของคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง	๕
ผังตัวอย่างการจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง	๘
การจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง	๑๒
อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการนับคะแนนเลือกตั้ง	๑๓
ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง	
ขั้นตอนที่ ๑ การตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง (ตรวจภายนอก)	๑๕
ขั้นตอนที่ ๒ การนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ตรวจภายใน)	๒๕
ขั้นตอนที่ ๓ การรวมบัตรเลือกตั้ง	๓๑
ขั้นตอนที่ ๔ นับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน	๓๕
ขั้นตอนที่ ๕ การรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง	๔๗
ขั้นตอนที่ ๖ การรวมผลการนับคะแนนเลือกตั้ง	๕๑
สมุดรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วย	๕๔
บทกำหนดโทษ	๕๗
ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนน เลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗	๕๘
ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนน พ.ศ. ๒๕๔๗	๖๓
ข้อบกพร่องของกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้ง	๗๐

โครงสร้างคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งคณะหนึ่งจำนวนอย่างน้อย ๗ คน ในทุกเขตเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น และในการนับคะแนนเลือกตั้งจะมีเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ดังนี้

๑. ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร
๒. ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง
๓. ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง
๔. ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
๕. ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
๖. ฝ่ายรวมคะแนนเลือกตั้ง

คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่าง ๆ

๑. คณะกรรมการนับคะแนน ประกอบด้วย

๑.๑ คณะกรรมการนับคะแนนที่มาจากการสรรหาหรือการทาบทามจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมีจำนวนอย่างน้อย ๗ คน ในทุกเขตเลือกตั้งและคัดเลือกกันเอง ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ประธานกรรมการนับคะแนนและกรรมการนับคะแนนส่วนที่เหลือแต่ละคนจะทำหน้าที่เป็นประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายต่าง ๆ

๑.๒ คณะกรรมการนับคะแนนที่มาจากพรรคการเมืองเสนอชื่อเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองฯ ละ ๑ คน

๒. เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง มีจำนวนดังนี้

๒.๑ ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร จำนวน ๒๐ ชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๓ คน (รวม ๖๐ คน)

๒.๒ ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง จำนวน ๒๐ ชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๔ คน (รวม ๘๐ คน)

๒.๓ ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง จำนวน ๖ ชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๕ คน (รวม ๓๐ คน)

๒.๔ ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน จำนวน ๔๐ ชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๕ คน (รวม ๒๐๐ คน)

๒.๕ ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวน ๑ ชุด มีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๑๕ คน (รวม ๑๕ คน)

๒.๖ ฝ่ายรวมคะแนนเลือกตั้ง จำนวน ๒ ชุด แบ่งเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๑ ชุด และแบบบัญชีรายชื่อ ๑ ชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๗ คน (รวม ๑๔ คน)

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๘)

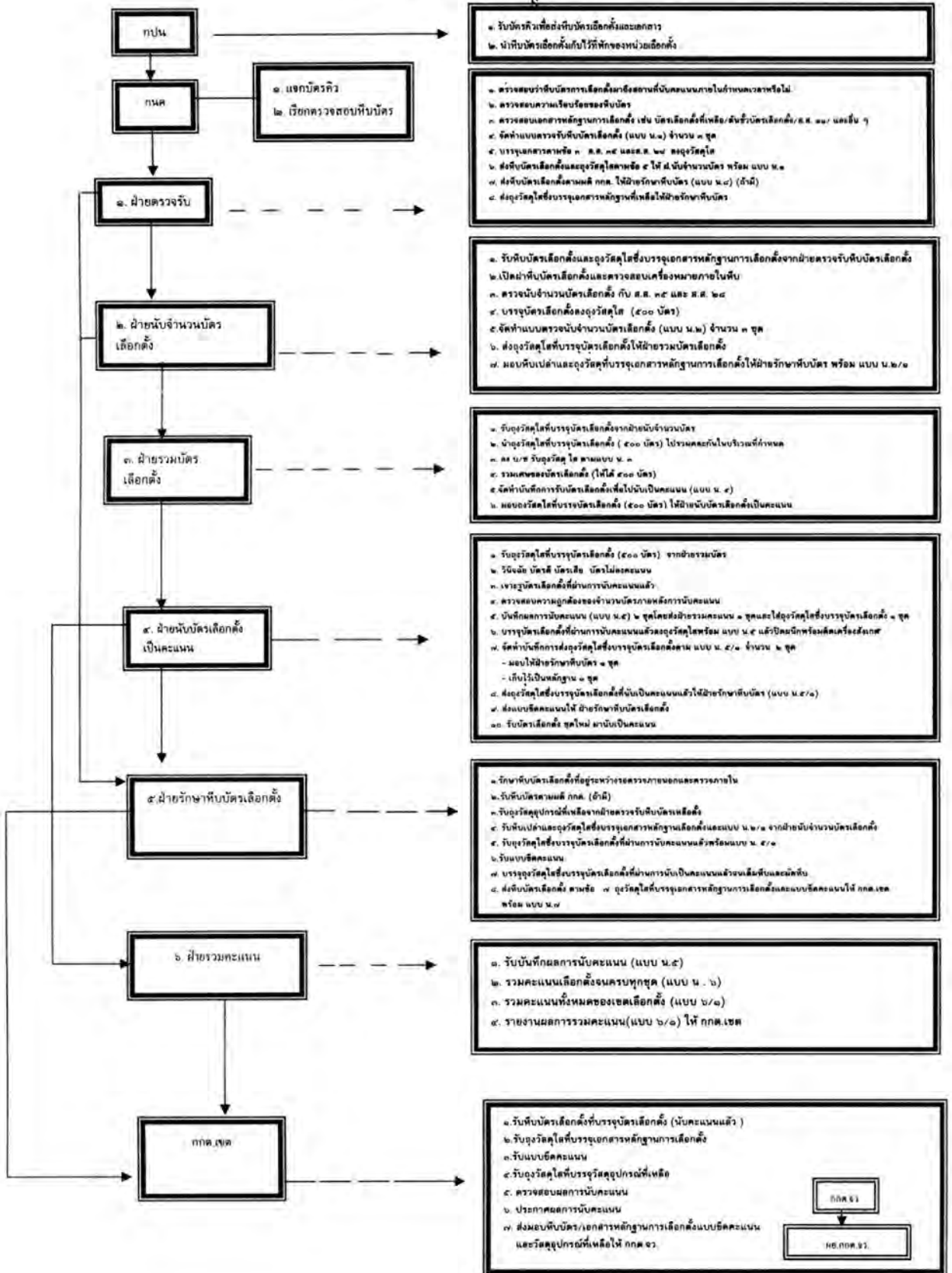
การแต่งตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเป็นผู้แต่งตั้ง

๑. คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน
๒. คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายต่าง ๆ จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๙)

ผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนั้บคะแนและเจ้าหน้าที่นั้บคะแน

หน้าที่ของคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. อำนวยการการนับคะแนนเลือกตั้ง
๒. ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่างๆ
๓. แก้ไขปัญหาต่างๆ ในระหว่างการนับคะแนนเลือกตั้ง
๔. หน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายหรือมีคำสั่ง

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง

เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร มีหน้าที่

- ๑.๑ รับและตรวจสอบความเรียบร้อยของหีบบัตรเลือกตั้ง
- ๑.๒ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง แยกเป็น
  - ก. เอกสารสำคัญ ซึ่งได้แก่ บัตรเลือกตั้งที่เหลือ ต้นชั้วบัตรเลือกตั้ง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑)
  - ข. เอกสารหลักฐานอื่น ๆ เช่น ประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๖) รายงานการใช้สิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๗) ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๘) ฯลฯ
  - ๑.๓ นับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการลงคะแนนและตรวจสอบให้ตรงกับจำนวนที่เขียนในรายงานการส่งหีบบัตร (ส.ส.๓๕) ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย
  - ๑.๔ ส่งหีบบัตรเลือกตั้งและถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

๒. ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่

- ๒.๑ รับหีบบัตรเลือกตั้งและถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง
- ๒.๒ เปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่ต้องเปิดช่องใส่บัตร
- ๒.๓ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องหมายที่เขียนไว้ด้านในหีบบัตร
- ๒.๔ ตรวจสอบจำนวนบัตรเลือกตั้งให้ตรงกับจำนวนที่เขียนในรายงานการส่งหีบบัตร (ส.ส. ๓๕) ประกอบประกาศรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน (ส.ส. ๒๘) ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย
- ๒.๕ ส่งถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับจำนวนแล้วให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง
- ๒.๖ ส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (หีบเปล่า) พร้อมถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง

๓. ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่

- ๓.๑ นำบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งทั้งหมดมารวมคละกัน (โดยแยกประเภท)
- ๓.๒ จ่ายบัตรเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้ง

เป็นคะแนน

๔. ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน มีหน้าที่

- ๔.๑ วินิจฉัย บัตรดี บัตรเสีย บัตรไม่ลงคะแนนและนับบัตรเลือกตั้งเป็น

คะแนน

๔.๒ บรรจุบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนแล้วพร้อมสำเนาบันทึกผลการนับคะแนนใส่ลงในถุงวัสดุใสและส่งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง

- ๔.๓ ส่งบันทึกผลการนับคะแนนเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง

ฝ่ายรวมคะแนน

๕. ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่ ๒ ระยะ

๕.๑ การเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนและระหว่างกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้ง

๕.๒ การรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องภายหลังการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว เพื่อนำส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ผ่านคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง)

๖. ฝ่ายรวมคะแนนเลือกตั้ง มีหน้าที่

๖.๑ รวมคะแนนเลือกตั้งที่ผู้สมัครได้รับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

๖.๒ รวมคะแนนเลือกตั้งที่พรรคการเมืองได้รับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗
ข้อ ๕ และข้อ ๑๐)

ความคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่

“การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการนั้บคะแนนและเจ้าหน้าที่นั้บคะแนนเลือกตั้งย้อมได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๗” วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑”

ฐานะของกรรมการนั้บคะแนนและเจ้าหน้าที่นั้บคะแนนเลือกตั้ง

“กรรมการนั้บคะแนนและเจ้าหน้าที่นั้บคะแนนเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๘” แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๑๗ วรรคสอง ในกรณีกรรมการนั้บคะแนนเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่นั้บคะแนนเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายประกาศระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งและได้กระทำโดยสุจริตย้อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งหรืออาญา

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้กรรมการนั้บคะแนนและเจ้าหน้าที่นั้บคะแนนเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนถึงสิ้นสุดแห่งการทำงานในหน้าที่

ผังการจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง (แบบ 1)

(ระยะก่อนหีบมาครบ)

๑

รับสมัครคิว

๒

บริเวณที่พักหีบบัตรเลือกตั้งรอการตรวจรับ

หีบบัตร

กปน.

- ส่งคูหา
- ส่งเอกสารการเงิน
- รับบัตรคิว ลงเวลา
- ผ่ากหีบบัตร ๒ ใบ
- กปน.ถือเอกสารต่างๆ ไว้ และพักรอเรียกตามบัตรคิว

๓

ฝ่ายตรวจรับหีบบัตร

กปน.

- นำหีบบัตร ๒ ใบ และเอกสารต่างๆ ตรวจสอบหีบบัตร ๒๐ ชุดๆ ละ ๓ คน รวม ๖๐ คน

เข้าตรวจภายนอก

ธงแดง ธงเขียว

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐

ที่พักหีบบัตรเลือกตั้ง
รอการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

๔

ฝ่ายนับจำนวนบัตร

กปน.

- นำหีบบัตร ๒ ใบ และเอกสารต่างๆ นับจำนวนบัตร ๒๐ ชุดๆ ละ ๔ คน รวม ๘๐ คน

เข้าตรวจภายใน

ธงแดง ธงเขียว

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐

ฝ่ายนับจำนวนบัตร

- ส่งถุงใส่บัตรให้ฝ่ายรวมบัตร

ฝ่ายรักษาหีบบัตร

- นำหีบเปล่ามาเก็บไว้พร้อม จัดเก็บเอกสารต่างๆ

ฝ่ายรวมบัตร
๑๕ คน

ภาชนะรวมบัตร
แบบบัญชีรายชื่อ

๕

ฝ่ายรวมบัตร
๓๐ คน

ภาชนะรวมบัตร
แบบแบ่งเขต

ฝ่ายรวมบัตร
๑๕ คน

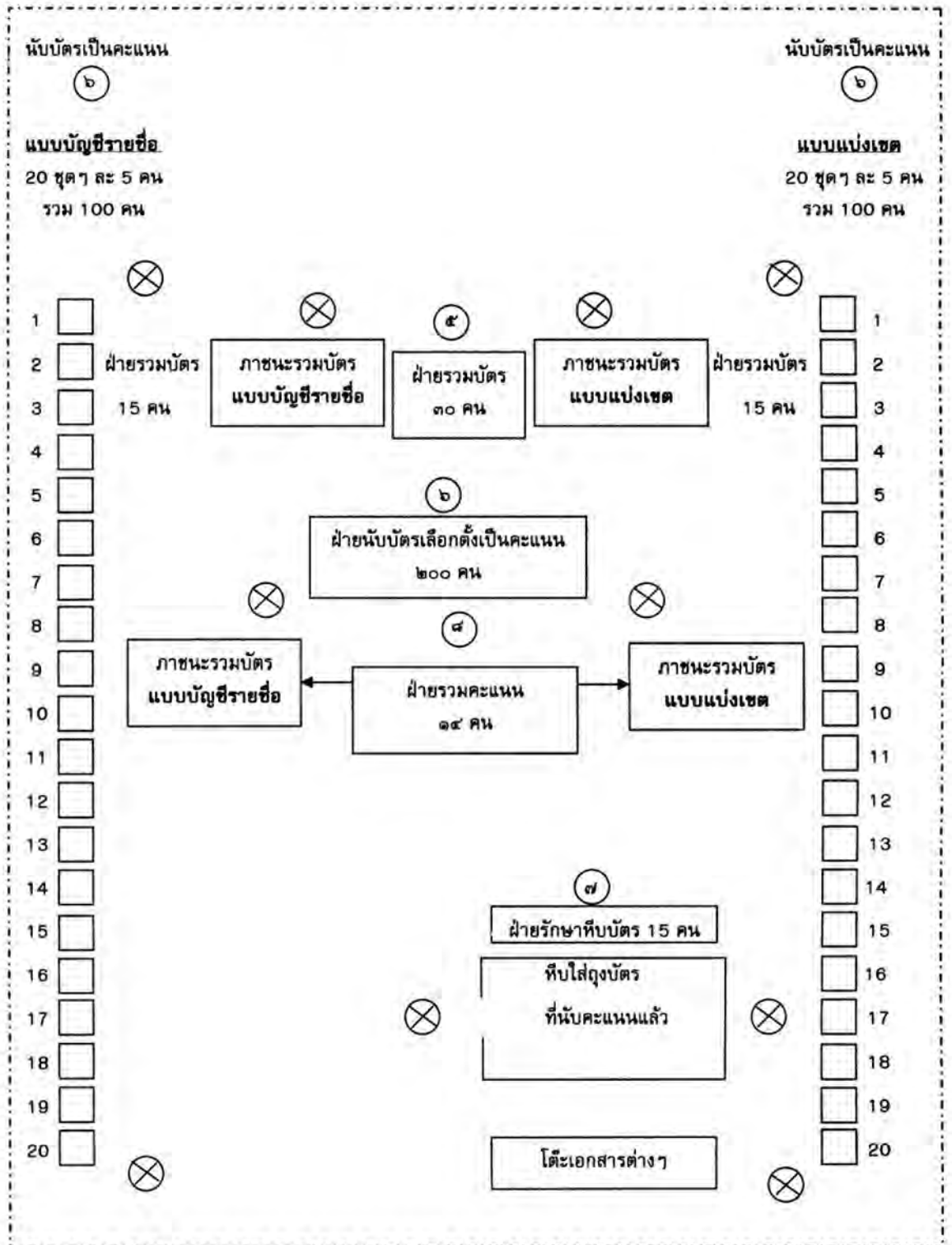
ร.ภ.

ร.ภ.

สถานที่
เก็บหีบเปล่า

โต๊ะรวมเอกสารต่างๆ

ผังการจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง
(เมื่อหีบมาครบทุกหน่วย)

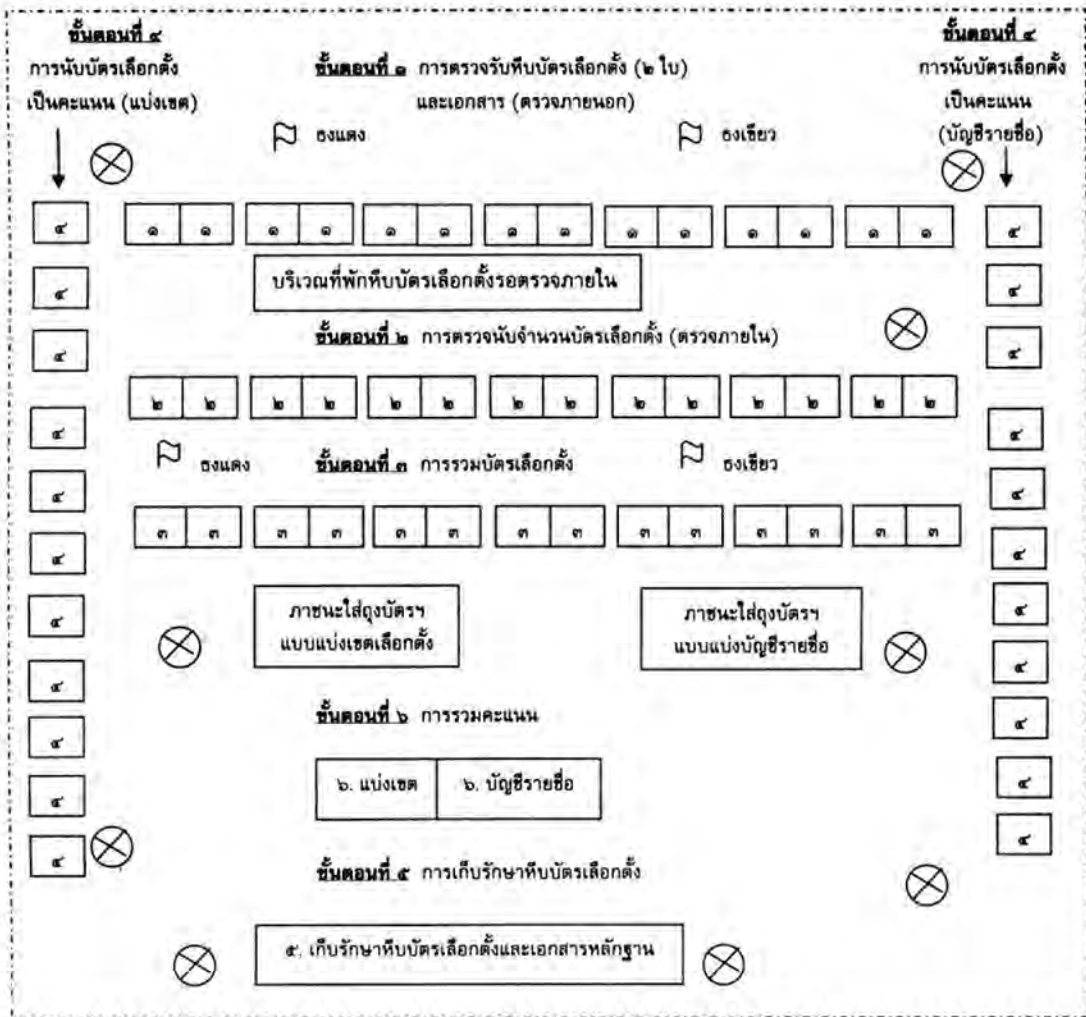
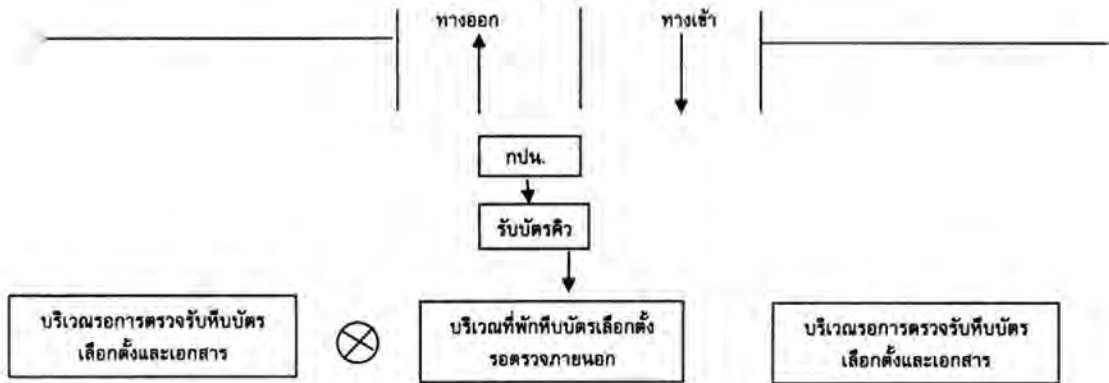

-- เขตห้ามบุคคลภายนอกเข้า
⊗ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

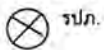
ธงแดง (กำลังตรวจรับ)
ธงเขียว (ว่าง)

ผังการจัดสถานที่นับคะแนน

(แบบ ๒)

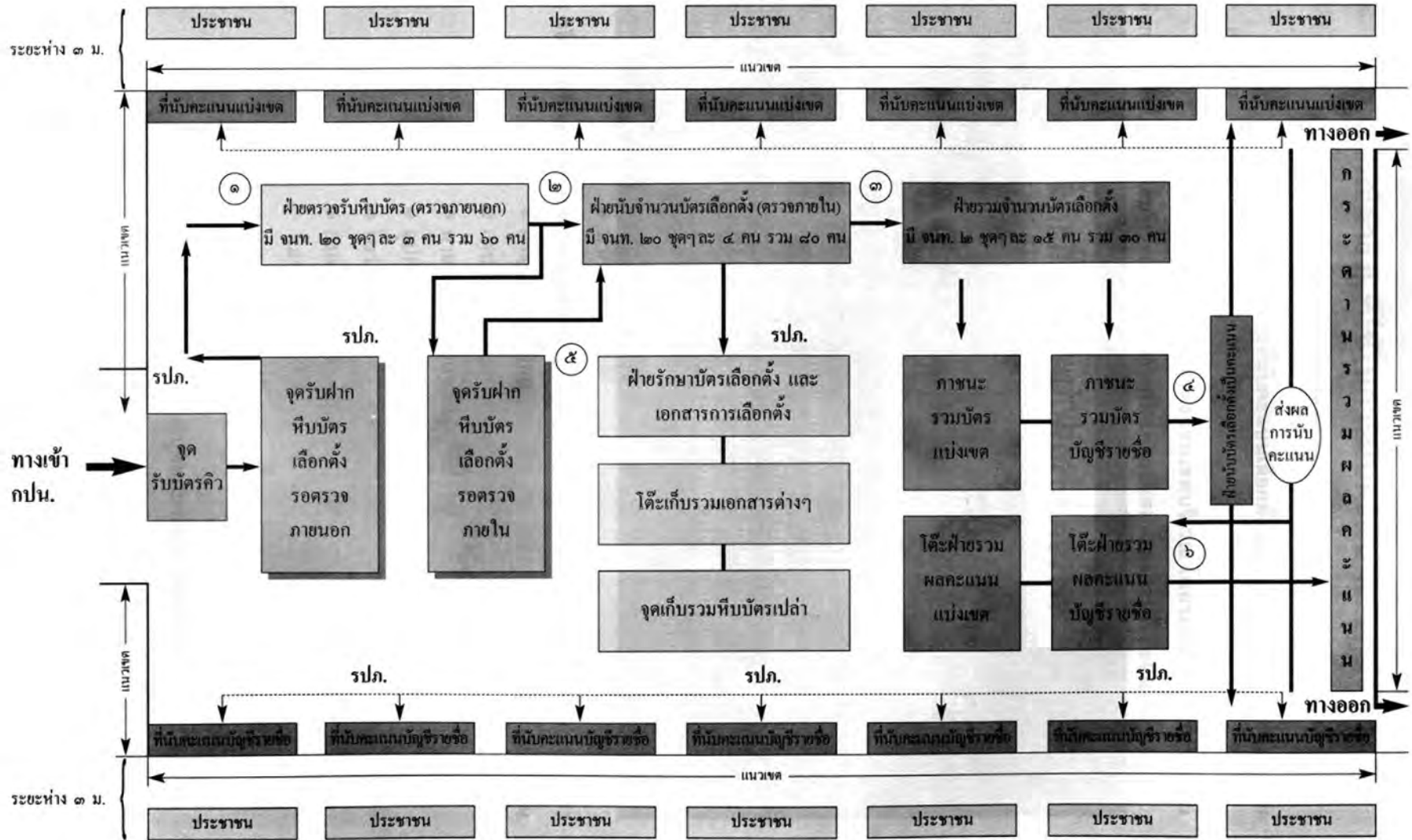

- - - - เขตห้ามบุคคลภายนอกเข้า

- ๑ - ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง (ภายนอก)
- ๒ - ฝ่ายตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ภายใน)
- ๓ - ฝ่ายรวมบัตร
- ๔ - ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
- ๕ - ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
- ๖ - ฝ่ายรวมคะแนน

ผังการจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง (แบบ ๓)

หมายเหตุ ผังจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งสามารถปรับสภาพได้ตามพื้นที่จริง

การจัดสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง

๑. สถานที่นับคะแนนเลือกตั้งควรมีลักษณะเป็นอาคารโถงที่มีขนาดกว้างขวางพอที่จะสามารถดำเนินการนับคะแนนเลือกตั้งตามขั้นตอนที่กำหนด ประชาชนสามารถมองเห็น และสังเกตการปฏิบัติงานของกรรมการและเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งได้

๒. ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จัดทำเครื่องหมายแสดงขอบเขตบริเวณโดยรอบที่นับคะแนนเลือกตั้ง เครื่องหมายแสดงบริเวณแต่ละขั้นตอนของการนับคะแนนเลือกตั้ง โดยทำป้ายบอกบริเวณที่กำหนดเพื่อความสะดวก ระเบียบร้อยในการปฏิบัติหน้าที่ และป้องกันมิให้ผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องเข้าไปก่อความวุ่นวายต่อการนับคะแนนเลือกตั้ง

๓. การนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ใช้สถานที่นับคะแนนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖)

อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการนับคะแนนเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อ (๑) ป้ายแสดงสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบ

เลือกตั้ง และป้ายแสดงบริเวณการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของการนับคะแนนเลือกตั้ง

(๓) กระดานพร้อมขาตั้งและใบขีดคะแนน

(๔) ป้ายชื่อและตำแหน่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง

(๕) อุปกรณ์ และเครื่องเขียนสำหรับสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง

- ถุงวัสดุไซขนาดต่าง ๆ

- ตลับขีด

- ตะกร้าพลาสติกสำหรับขนย้ายบัตรเลือกตั้ง

- ครั่ง

- ไม้ขีดไฟ

- เทียนไข

- เชือกฟางพลาสติก

- เชือก ขาวแดง

- ขอลูก

- ปากกา หมึกแห้ง

- ปากกาเคมี

- ขางหนังสือ

- กาวหรือแปงเปียก

- เทปใส

- สายรัดหรือกุญแจ

- อุปกรณ์สำหรับเจาะรู

- โบว์สีแดง

- ธงแดง ธงเขียว

ฯลฯ

(๖) ภาชนะสำหรับรวมบัตรเลือกตั้ง

(๗) โต๊ะ เก้าอี้

(๘) แผงเหล็กกันแสดงบริเวณบุคคลภายนอกห้ามเข้า

(๙) แแถบพลาสติก ๒ สี

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นับคะแนน

ขั้นตอนที่ ๑

การตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง

และ

เอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง

(ตรวจภายนอก)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นับคะแนน

ขั้นตอนที่ ๑

การตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและการตรวจสอบเอกสาร (ตรวจภายนอก)

ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร

มีหน้าที่รับและตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง ตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่นำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาส่ง ณ สถานที่นับคะแนน โดยมีลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนน ดังนี้

ก. ก่อนการตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง

๑. กรรมการนับคะแนนผู้ทำหน้าที่ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกบัญชีลงเวลาการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง

๒. มอบบัตรคิวเพื่อรับการตรวจหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

๓. กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนำหีบบัตรเลือกตั้งไปพักบริเวณที่กำหนดเพื่อรอการตรวจรับตามลำดับบัตรคิวที่ได้รับ สำหรับเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเก็บรักษา

ข. การตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง

๑. ตรวจสอบว่าหีบบัตรเลือกตั้งเดินทางมาถึงสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งในเวลาที่กำหนดหรือไม่ ถ้ามาถึงล่าช้าให้สอบถามกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งถึงเหตุแห่งความล่าช้าถ้ามีเหตุอันควรให้รายงานคณะกรรมการนับคะแนนเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาว่าจะให้หีบบัตรเลือกตั้งในหีบบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนี้หรือไม่

๒. ตรวจสอบความถูกต้องของหีบบัตรเลือกตั้ง ดังนี้

(๒.๑) การปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งหีบถูกต้องแล้วหรือวัสดุอื่นแทนกุญแจ

(๒.๒) การปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งพร้อมใส่กุญแจประจำครั้งหีบถูกต้อง และปิดป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๕) และการลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดคนบนป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๕) ทุกคน

(๒.๓) การลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดคน บนฝาหีบบัตรเลือกตั้งด้านบนและการปิดหีบลายมือชื่อทั้งหมดด้วยเทปกาวใสครบถ้วน

(๒.๔) การมัดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือกแล้วผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้งและประจำครั้งหีบปมเชือกหรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งได้

๓. รับและตรวจสอบว่าหีบบัตรเลือกตั้งที่บรรจุบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนแล้ว และจำนวนเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ว่าถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) หรือไม่ โดยเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

- (๑) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุในการลงคะแนนเลือกตั้ง (ส.ส.๑๑) ชุดที่ปิดหน้าที่เลือกตั้งและชุดสำรองรวม ๓ ชุด
- (๒) ประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้ง(ส.ส.๒๖) จำนวน ๑ ชุด
- (๓) รายงานการใช้สิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.๒๗) จำนวน ๑ ชุด
- (๔) ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน (ส.ส.๒๘) จำนวน ๑ ชุด
- (๕) รายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) จำนวน ๑ ชุด

๔. ตรวจสอบจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือและต้นขั้วบัตรเลือกตั้งว่าถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตร (ส.ส.๓๕) หรือไม่

๕. ตรวจสอบการแจ้งเหตุในรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) กรณีที่มีการการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใดไม่อาจร่วมเดินทางมาส่งหีบบัตรเลือกตั้งได้

เมื่อตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งถูกต้องแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำแบบตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง (แบบ น.๑) จำนวน ๓ ชุด

๑.๑ มอบให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ๑ ชุด

๑.๒ มอบให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด

๑.๓ เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๒. บรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งลงในถุงวัสดุใส ดังนี้

๒.๑ บัตรเลือกตั้งที่เหลือพร้อมระบุจำนวนนับ ๑ ถุง

๒.๒ ต้นขั้วบัตรเลือกตั้งพร้อมระบุจำนวนนับ ๑ ถุง

๒.๓ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) ชุดหมายเหตุในการลงคะแนน ชุดที่ใช้ปิดหน้าหน่วยเลือกตั้งและชุดสำรอง ๑ ถุง

๒.๔ เอกสารหลักฐานที่เหลือ ๑ ถุง

๒.๕ นำถุงวัสดุใสตามข้อ ๒.๑ – ๒.๔ ลงในถุงวัสดุใสใบใหญ่พร้อมระบุหน่วยเลือกตั้งแล้วปิดปากถุงให้เรียบร้อย

๓. ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งลงรายชื่อบนถุงวัสดุใสทุกคน

๔. ส่งถุงวัสดุใสที่บรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งพร้อมแบบ น. ๑ และหีบบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจรับแล้วให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง หรือนำไปรวมกันในบริเวณที่กำหนดเพื่อรอการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งกรณีฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งกำลังตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งอื่นอยู่ (ให้ตั้งหีบบัตรเลือกตั้งซ้อนกัน และนำถุงวัสดุใสที่บรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งวางทับด้านบน)

๕. หากการตรวจสอบและการตรวจนับในข้อใดไม่ถูกต้อง ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ เพื่อร่วมตรวจสอบและตรวจนับจนกว่าจะถูกต้องแล้วส่งหีบบัตรเลือกตั้งให้กับเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

๖. การรับและการตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้รวมถึงบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งทั้งในและนอกเขตเลือกตั้ง

๗. สำหรับเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือให้บรรจุลงในถุงวัสดุใสแล้วนำไปรวมกันในบริเวณที่กำหนดเพื่อส่งให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งต่อไป

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗)

การดำเนินการกรณีบัตรเลือกตั้งมาช้า

๑. ถ้าหีบบัตรเลือกตั้งจากหน่วยเลือกตั้งมาถึงที่นับคะแนนล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารสอบถามรายละเอียดจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งถึงเหตุของความล่าช้า และแจ้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเพื่อแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งถึงเหตุแห่งความล่าช้า เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยสั่งมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้ง หรือสั่งไม่นับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้นก่อน แล้วจึงสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือสั่งให้นำบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้นไปนับเป็นคะแนน

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๙)

๒. เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใด หรือสั่งไม่นับคะแนนจากบัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งใด ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ส่งหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งให้กรรมการฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งเก็บรักษาไว้พร้อมแบบบันทึกการส่งมอบหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง (แบบ น. ๘) ๑ ชุด

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐)

๓. การลงคะแนนเลือกตั้งที่ได้ดำเนินการเป็นการล่วงหน้าตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ หากบัตรเลือกตั้งจากการลงคะแนนเลือกตั้งดังกล่าวมาถึงสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งหลังจากเริ่มนับคะแนนแล้วให้ถือว่าบัตรเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งส่งบัตรเลือกตั้งเหล่านั้นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑)

(ตัวอย่าง)

บัญชีลงเวลาการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่ .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

จำนวนหน่วยเลือกตั้งที่ต้องส่งหีบมานับคะแนนทั้งสิ้น ..... หน่วย

หน่วย เลือกตั้งที่	เวลาส่งหีบ		บัตรคิวที่	ผู้รับบัตรคิว	หมายเหตุ
	ออกจากที่ เลือกตั้ง	ถึงสถานที่ นับคะแนน			
๑					
๒					
๓					
๔					
ฯลฯ					

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึก/ผู้จ่ายบัตรคิว

(.....)

การปฏิบัติ

๑. ให้กรรมการนับคะแนนผู้ทำหน้าที่ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติในการลงบัญชีเวลาการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (แยกเป็นรายตำบล อำเภอ) และแจกบัตรคิว

๒. ผู้บันทึก/ผู้จ่ายบัตรคิวให้ใช้เจ้าหน้าที่จากฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนหรือฝ่ายรักษาหีบบัตร (จำนวนตามความเหมาะสม)

๓. ช่องหน่วยเลือกตั้งให้จัดทำเท่าจำนวนหน่วยเลือกตั้งที่พึงมีในตำบลของแต่ละเขตเลือกตั้งหรือเท่าจำนวนหน่วยเลือกตั้งที่ต้องส่งหีบบัตรมานับคะแนน

๔. การเรียกตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งให้เรียกตามลำดับที่ของบัตรคิว

๕. เมื่อหีบบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยแล้วให้แจ้งประธานกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณามอบบัตรเลือกตั้งให้ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนต่อไป

๖. เวลาออกจากที่เลือกตั้งให้ดูจาก ส.ส. ๓๕ ประกอบ

(ตัวอย่าง)

บัตรคิว

คิวที่ .....

มาถึงเวลา ..... น.

ส่งหีบบัตร โต๊ะที่ .....

..... เจ้าหน้าที่/ผู้จ่ายบัตรคิว
 (.....)

(ตัวอย่าง)

แบบตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสาร

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
 ของหน่วยเลือกตั้งที่ ..... เขตเลือกตั้งที่ ..... จังหวัด .....
 เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... น.

๑. การตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง (ตรวจภายนอก)

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายรับหีบบัตรและเอกสารได้รับหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งจาก กปน. โดยได้ทำการตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งแล้วปรากฏว่า

๑.๑ กปน. เดินทางมาถึงสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง เมื่อเวลา ..... น.

- อยู่ในระยะเวลาตามที่ประกาศกำหนดไว้
 ล่าช้าล่วงเลยเวลาที่ประกาศกำหนดไว้ จำนวน ..... ชม. .... นาที

เนื่องจาก

กกต. เขต ได้พิจารณาเหตุผลกรณีการส่งหีบบัตรล่าช้าแล้วเห็นว่า

- มีเหตุผลสมควร ให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้
 ไม่มีเหตุผลสมควร ให้รายงาน กกต. พิจารณา

๑.๒ ตรวจความเรียบร้อยของหีบบัตร

๑.๒.๑ การปิดหีบบัตรด้วยสายรัดหรือกุญแจประจำครั้งที่บรรจุกุญแจ (กรณีใช้สายรัด ให้ตรวจและระบุหมายเลขสายรัดว่าตรงกับที่ระบุไว้ในบันทึกการส่งหีบบัตรหรือไม่ด้วย)

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....

๑.๒.๒ ป้ายปิดช่องใส่บัตร

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....

๑.๒.๓ หีบบัตรมัดด้วยเชือกและประจำครั้งที่ปมเชือก

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....

๑.๒.๔ การลงลายมือชื่อ กปน. บนหีบบัตรเลือกตั้ง

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....

๒. การตรวจเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งตาม ส.ส. ๓๕

๒.๑ บัตรเลือกตั้งที่เหลือ จำนวน ..... บัตร

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....

- ๒.๒ ต้นข้าวบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนน
จำนวน ..... บัตร
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๓ ประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุการ
ลงคะแนน (ส.ส.๑๑)
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๔ ประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๒๖)
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๕ รายงานการใช้สิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๗)
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๖ ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งเมื่อเสร็จสิ้นการ
ลงคะแนน (ส.ส.๒๘)
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๗ รายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕)
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๘ คูหาลงคะแนน จำนวน ..... คูหา
 ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง .....
- ๒.๙ อื่น ๆ (ระบุ) .....

๓. กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร ฯ ที่ผ่านการตรวจรับแล้วให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง เวลา ..... น.

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... (กปน.)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายตรวจรับ

(.....)

(.....)

ลงชื่อ ..... (กปน.)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายตรวจรับ

(.....)

(.....)

ลงชื่อ ..... (กปน.)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายตรวจรับ

(.....)

(.....)

ลงชื่อ ..... (กปน.)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

(.....)

(.....)

ลงชื่อ ..... (กปน.)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

(.....)

(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

(.....)

- การปฏิบัติ**
๑. ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งจัดทำแบบ น. ๑ จำนวน ๓ ชุด
    - ๑.๑ มอบให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ๒ ชุด(มอบพร้อมหีบบัตรเลือกตั้งและถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจรับแล้ว)
    - ๑.๒ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบ แบบ น. ๑ ให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด เมื่อฝ่ายตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งได้รับหีบบัตรเลือกตั้งแล้ว
    - ๑.๓ เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด
  ๒. กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งส่งหีบบัตรเลือกตั้งและถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งที่สำคัญ เช่น บัตรเลือกตั้งที่เหลือ ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง ส.ส. ๑๑ ฯลฯ ที่ผ่านการตรวจรับแล้วให้ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง พร้อม แบบ น. ๑
  ๓. ส่งหีบบัตรเลือกตั้งที่ กกด. มีมติมิให้เปิดหีบหรือส่งไม่ให้นับคะแนนให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง (ถ้ามี)
    ๔. ส่งถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารและวัสดุอุปกรณ์เหลือให้ฝ่ายรักษาหีบบัตร
    ๕. ส่งหีบบัตรเลือกตั้งล่วงหน้าที่มาถึงสถานที่นับคะแนนล่าช้าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษา (ถ้ามี)
  ๖. ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งฯ แบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน

ชุดที่.....

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกส่งมอบหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้ง
ตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เขตเลือกตั้งที่ ..... จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา .....น.

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร ได้ส่งมอบ
หีบบัตรเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่.....มาให้เจ้าหน้าที่นับคะแนน
ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งเก็บรักษา เนื่องจากบัตรเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนล่าช้า โดยไม่มี
เหตุผลอันสมควร ตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ .....เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. ....

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง ลงชื่อ.....ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง ลงชื่อ.....ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง ลงชื่อ.....ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
(.....) (.....)

การปฏิบัติ

ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งจัดทำ
แบบ น. ๘ จำนวน ๒ ชุด

๑. มอบให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด

๒. เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

ขั้นตอนที่ ๒
การนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง
(ตรวจภายใน)

ขั้นตอนที่ ๒

การนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ตรวจภายใน)

ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

๑. เมื่อได้รับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง
ที่ผ่านการตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๑.๑ เปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่เปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง
- ๑.๒ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องหมายที่เขียนไว้ด้านในหีบบัตรเลือกตั้ง
- ๑.๓ ตรวจสอบจำนวนบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) ประกอบประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน (ส.ส. ๒๘) หรือไม่

๒. กรณีตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งแล้วถูกต้อง ให้ดำเนินการดังนี้

- ๒.๑ บรรจุบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทที่ตรวจนับแล้วลงในถุงวัสดุใสถุงละ ๕๐๐ บัตร (มัดละ ๕๐ บัตร) และเขียนจำนวนนับบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ไว้ในถุงวัสดุใสนั้นด้วย
- ๒.๒ เศษที่เหลือ (ไม่ครบ ๕๐๐ บัตร) ให้แยกบรรจุลงในถุงวัสดุใสอีกใบหนึ่ง โดยให้มัดเศษบัตรที่เหลือ มัดละ ๕๐ บัตร เศษที่ไม่ครบ ๕๐ บัตร ให้ใส่ถุงวัสดุใสใบเล็กไว้อีกชั้นหนึ่ง แล้วเขียนจำนวนนับบัตรเลือกตั้งไว้ในถุงวัสดุใสที่บรรจุเศษบัตรเลือกตั้งที่เหลือนั้นด้วย

๒.๓ เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทุกคนลงลายมือชื่อบนถุงวัสดุใสที่ใดที่หนึ่ง และมัดปากถุงวัสดุใส

๒.๔ จัดทำแบบตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ตามแบบ น.๒) จำนวน ๓ ชุด

- มอบให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ๑ ชุด
- มอบให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด
- เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๒.๕ ส่งถุงวัสดุใส ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับแล้วให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งพร้อม แบบ น.๒

๒.๖ มอบถุงวัสดุใสซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งและหีบเปล่าให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งพร้อม แบบ น.๒/๑

๓. กรณีตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งแล้วไม่ถูกต้อง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ แยกหีบบัตรเลือกตั้งนั้นไว้ต่างหาก

๓.๒ เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับจำนวนบัตรอีกส่วนหนึ่งตรวจนับจำนวน

บัตรเลือกตั้งใหม่ โดยตรวจกับ

- บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดหมายเหตุในการลงคะแนน (ส.ส. ๑๑) และ
- รายงานการใช้สิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.๒๗) และ
- ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง และ
- บัตรเลือกตั้งที่เหลือ

๓.๓ เมื่อตรวจนับถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ ข้อ ๒

๔. ถ้าการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๓ ยังไม่ถูกต้อง

๔.๑ ให้รายงานคณะกรรมการนับคะแนน เพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบทันที เพื่อวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะนำบัตรเลือกตั้งที่อยู่ในหีบบัตรนั้นใช้ในการนับคะแนนหรือไม่

๔.๒ หากชี้ขาดว่าให้ใช้นับคะแนนได้ ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒

๔.๓ หากชี้ขาดว่าไม่ให้ใช้นับคะแนน

- ให้รับรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรายงานคณะกรรมการ

การเลือกตั้งให้ทราบทันทีพร้อมเหตุผล เพื่อพิจารณาว่าจะสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นหรือไม่

๕. การตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง ให้รวมถึงการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งทั้งในและนอกเขตเลือกตั้ง

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘)

ในกรณีเปิดหีบบัตรเลือกตั้งแล้วพบว่า มีการใส่บัตรเลือกตั้งไม่ตรงกับหีบบัตรเลือกตั้ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การนำบัตรเลือกตั้งใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้ง แจ้งให้คณะกรรมการนับคะแนนทราบเพื่อนำบัตรเลือกตั้งใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งให้ตรงประเภทของการเลือกตั้ง พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์ไว้เป็นหลักฐาน ในแบบ น.๒

ในกรณีฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งได้รับหีบบัตรเลือกตั้งที่บรรจุของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) ของการเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดหรือนอกราชอาณาจักรจากคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. เปิดหีบ

๒. ตรวจสอบจำนวนของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) ว่าตรงกับจำนวนที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแจ้งหรือไม่

● หากตรวจนับแล้วถูกต้องให้ดำเนินการดังนี้

๑. เปิดซองบรรจุบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) แล้วแยกบัตรเลือกตั้งแต่ละ ประเภท

๒. นับจำนวนบัตรเลือกตั้งแล้วบรรจุถุงวัสดุใสถุงละ ๕๐๐ บัตร (มัดละ ๕๐ บัตร) หรือไม่ถึง ๕๐๐ บัตร (กรณีมีเศษเหลือ)

๓. ส่งถุงวัสดุใส่ให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภท

๔. ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปโดยใช้แบบ น. ต่าง ๆ ตามปกติ

● หากตรวจนับแล้วไม่ถูกต้องให้ดำเนินการดังนี้

๑. แจ้งกรรมการนับคะแนนเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ เขตเลือกตั้งวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะให้เปิดของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) เพื่อแยกบัตรเลือกตั้งแต่ละ ประเภทหรือไม่

๒. หากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งวินิจฉัยว่าไม่ให้เปิด ของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยสั่งการว่าให้เปิดของหรือไม่เปิดของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘)

● กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยให้เปิดของก็ให้ ดำเนินการต่อไป

● กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยไม่ให้เปิดของให้บรรจุ ของใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๔๘) ลงหีบบัตรเลือกตั้งและส่งให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งต่อไป

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘)

(ตัวอย่าง)

แบบตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต   สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
 ของหน่วยเลือกตั้งที่ ..... เขตเลือกตั้งที่ ..... จังหวัด .....
 เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๑. การตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (ตรวจภายใน)

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งได้รับมอบหีบบัตรเลือกตั้งและถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งจากฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งฯ และได้นับจำนวนบัตรเลือกตั้งใน หีบบัตรตามรายงานการส่งหีบบัตรฯ (ส.ส.๓๕) และประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรฯ (ส.ส. ๒๔) แล้ว มีบัตรเลือกตั้งในหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวน ..... บัตร

ถูกต้องตรงกัน

ไม่ถูกต้อง

• เนื่องจาก .....

• ผลการวินิจฉัยของ กกต. เขต .....

มีบัตรปะปน จำนวน ..... บัตร (ระบุรายละเอียดต้องมีตามที่ปะปน)

๒. การตรวจสอบเครื่องหมายที่เขียนไว้ด้านในหีบบัตรเลือกตั้ง

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้องเนื่องจาก .....

๓. ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งได้บรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับแล้วลงในถุงวัสดุใส่และส่งให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง เวลา ..... น. ดังนี้

๓.๑ บรรจุครบ ๕๐๐ บัตร จำนวน .....

๓.๒ เศษเหลือ จำนวน ..... บัตร (มีเพียง ๑ ถุง)

๔. ผลการตรวจจำนวนของใส่บัตรเลือกตั้ง ส.ส. ๔๔ (ถ้ามี)

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้องเนื่องจาก .....

๕. ผลการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งในของใส่บัตรเลือกตั้ง ส.ส. ๔๔ (ถ้ามี)
 จำนวน ..... บัตร

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้องเนื่องจาก .....

(ตัวอย่าง)

แบบส่งดูวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้ง (หีบเปล่า)

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ของหน่วยเลือกตั้งที่ ..... เขตเลือกตั้งที่ ..... จังหวัด .....

เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งได้มอบดูวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง เช่น บัตรเลือกตั้งที่เหลือ ต้นชั้วบัตรเลือกตั้ง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) ฯลฯ พร้อมหีบบัตรเลือกตั้ง (หีบเปล่า) ของหน่วยเลือกตั้งที่ ..... ให้แก่ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง เวลา ..... น. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (.....)	ลงชื่อ ..... ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง (.....)
ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (.....)	ลงชื่อ ..... ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง (.....)

การปฏิบัติ ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งจัดทำแบบส่งดูวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวน ๒ ชุด

- มอบให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด
- เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

ขั้นตอนที่ ๓
การรวมบัตรเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ ๓

การรวมบัตรเลือกตั้ง

ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง

เมื่อได้รับถุงวัสดุ ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับจำนวนแล้วจากฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งให้ดำเนินการดังนี้

๑. ลงบัญชีรับถุงวัสดุ ตามแบบ น. ๓

๒. นำถุงวัสดุที่บรรจุบัตรเลือกตั้งจำนวน ๕๐๐ บัตร ไปรวมกันในบริเวณที่กำหนด

๓. นำถุงวัสดุซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่เหลือของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่ไม่ครบจำนวน ๕๐๐ บัตร ไปรวมกันจนครบ ๕๐๐ บัตร แล้วจึงนำไปรวมกันในบริเวณที่กำหนด

๔. เจ้าหน้าที่ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งทุกคนลงลายมือชื่อบนถุงวัสดุ

๕. ตรวจสอบว่าบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยเลือกตั้งหรือยังโดยประสานกับ

๕.๑ ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง (มีถุงวัสดุบรรจุบัตรเลือกตั้งค้างอยู่หรือไม่)

๕.๒ ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง (หีบบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยเลือกตั้งหรือยัง)

๖. เมื่อบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยเลือกตั้งแล้ว

๖.๑ จัดทำแบบบันทึกการรับบัตรเลือกตั้งเพื่อไปนับเป็นคะแนน (แบบ น. ๕) จำนวน ๒ ชุด

- มอบให้ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน ๑ ชุด

- เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๖.๒ แจ้งประธานกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเพื่อรายงานประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาให้มีการนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

๖.๓ เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายประกาศให้เริ่มการนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแล้วให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง มอบถุงวัสดุที่บรรจุบัตรเลือกตั้ง พร้อมแบบ น. ๕ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนต่อไป

๗. ถุงวัสดุใบสุดท้าย อาจมีจำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ครบจำนวน ๕๐๐ บัตร (ก็ได้) ให้เขียนจำนวนบัตรใส่ลงไปในถุงวัสดุและให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งลงลายมือชื่อบนถุงวัสดุ และให้ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งเป็นผู้เก็บรักษา รวมทั้งเป็นผู้มอบถุงวัสดุนั้นพร้อมแบบ น. ๕ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนต่อไป

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒)

(ตัวอย่าง)

บัญชีรับถุงวัสดุสบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งแล้ว
เขตเลือกตั้งที่ .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

หน่วย เลือกตั้ง ที่ ...	จำนวน		มาถึง เวลา	ผู้ส่ง ฝ่ายนับ จำนวนบัตร	ผู้รับ ฝ่ายรวมบัตร	หมาย เหตุ
	ถุง	บัตร				

การปฏิบัติ ๑. แบบ น. ๓ มีไว้เพื่อคุมจำนวนถุงวัสดุที่ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งส่งมาให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งและเป็นการตรวจสอบว่ามีถุงวัสดุซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งค้างอยู่ที่ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งหรือไม่

๒. การตรวจสอบว่าบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยหรือไม่

๒.๑ ประสานกับฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งว่ามีถุงวัสดุที่บรรจุบัตรเลือกตั้งค้างอยู่หรือไม่

๒.๒ ประสานกับฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งว่า กปน. ส่งหีบบัตรเลือกตั้งครบทุกหน่วยหรือยัง

๓. ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งเป็นผู้จัดทำแบบ น. ๓

๔. เมื่อบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยเลือกตั้งแล้วให้ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งแจ้งประธานกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งรายงานให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณาประกาศให้เริ่มการนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

๕. ช่องจำนวนถุง/บัตร ให้ระบุจำนวนที่น่าส่ง เช่น ๑ ถุง ๕๐๐ บัตร (ไม่เกิน ๕๐๐ บัตร) หรือ ๒ ถุง ๕๔๐ บัตร หรือ ๓ ถุง ๑,๒๐๐ บัตร เป็นต้น

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกการรับสมัครเลือกตั้งเพื่อไปนับเป็นคะแนนเลือกตั้ง

 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ของเขตเลือกตั้งที่ ..... จังหวัด .....

เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน ได้รับมอบดวงวัสดุใส่
ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับแล้วจำนวน..... ดวง จำนวน..... บัตร จาก
ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง เพื่อนำไปนับเป็นคะแนน แล้ว

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ฝ่ายรวมบัตร
(.....)ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
(.....)ลงชื่อ ..... ฝ่ายรวมบัตร
(.....)ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
(.....)

การปฏิบัติ

๑. ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งจัดทำแบบ น. ๔ จำนวน ๒ ชุด

๑.๑ มอบให้ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน ๑ ชุด

๑.๒ เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๒. เมื่อดวงวัสดุใส่ที่บรรจุบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วย และประธานกรรมการการ
เลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาให้เริ่มการนับคะแนน แล้วให้มอบดวงวัสดุใส่ที่บรรจุบัตรเลือกตั้ง
พร้อมแบบ น. ๔ จำนวน ๑ ชุด ให้ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ขั้นตอนที่ ๔
การนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

ขั้นตอนที่ ๔

การนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนอย่างน้อย ๒ คน มีหน้าที่ไปรับบัตรเลือกตั้งจากฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง เพื่อนำมานับเป็นคะแนนชุดละ/ครั้งละ ๑ ถุง (จำนวน ๕๐๐ บัตร ยกเว้นถุงสุดท้ายอาจมีจำนวนน้อยกว่า ๕๐๐ บัตร) และเมื่อแต่ละชุดนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนหมดถุงแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ส่งแบบบันทึกผลการนับคะแนน (แบบ น. ๕) ให้ฝ่ายรวมคะแนน
๒. มอบถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่นับคะแนนแล้ว ให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง เพื่อนำไปบรรจุหีบบัตรเลือกตั้งให้เต็มหีบหรือมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้
๓. ส่งแบบขีดคะแนนให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
๔. รับมอบบัตรเลือกตั้งถุงใหม่มานับเป็นคะแนนต่อไปจนกว่าจะหมดครบทุกถุง

การแบ่งหน้าที่

ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน แต่ละชุดแบ่งหน้าที่ ดังนี้

คนที่ ๑ และคนที่ ๒ มีหน้าที่หยิบบัตรเลือกตั้งที่ละฉบับและวินิจฉัยบัตรว่าเป็นบัตรดี บัตรเสีย หรือเป็นบัตรที่ไม่ลงคะแนนแล้วอ่าน เสร็จแล้วส่งบัตรเลือกตั้งนั้นให้คนที่ ๓ คนที่ ๓ รับบัตรที่วินิจฉัยและเจาะรูตรงมุมด้านบนของบัตรเลือกตั้งแล้วใส่ภาชนะ คนที่ ๔ และคนที่ ๕ ทำหน้าที่กรอกคะแนนในแบบขีดคะแนน

การปฏิบัติหน้าที่ให้ดำเนินการ ดังนี้

คนที่ ๑ และคนที่ ๒ หยิบบัตรเลือกตั้งที่ละฉบับ คลี่บัตรเลือกตั้งแล้ววินิจฉัยบัตรเลือกตั้งและให้อ่านทีละคน

๑. ถ้าเป็นบัตรดี ให้อ่านว่า “ดี”

● ขานหมายเลขของผู้สมัครที่ได้คะแนนในกรณีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือ
● ขานหมายเลขของพรรคการเมือง ที่ได้คะแนนในกรณีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

- ชูบัตรเลือกตั้งโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในบริเวณสถานที่นับคะแนนได้เห็นด้วย

๒. ถ้าเป็นบัตรที่ทำเครื่องหมายในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน ให้อ่านว่า “ไม่ลงคะแนน”

- ชูบัตรเลือกตั้งโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในบริเวณสถานที่นับคะแนนได้เห็นด้วย

๓. ถ้าเป็นบัตรเสียให้อ่านว่า “เสีย”

- ชุบัตรเลือกตั้ง โดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในบริเวณสถานที่นับคะแนนได้เห็นด้วย
- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

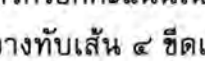
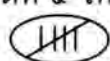

จากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง สลักหลังว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสีย ตามความในวงเล็บใต้ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ลักษณะบัตรเสียในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๒ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่า ๓ คน

เมื่อวินิจฉัยบัตรเลือกตั้งและชานหมายเลขของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ได้คะแนนแล้ว ให้ส่งบัตรเลือกตั้งดังกล่าวให้คนที่ ๓

คนที่ ๓ มีหน้าที่รับบัตรเลือกตั้งที่วินิจฉัยและอ่านแล้วเพื่อเจาะรูตรงมุมด้านบนของบัตรเลือกตั้ง (ป้องกันการนำบัตรเลือกตั้งมานับเป็นคะแนนใหม่) แล้วใส่ลงในภาชนะที่เตรียมไว้ โดยแยกเป็นภาชนะสำหรับใส่บัตรที่ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง ๑ ใบ ภาชนะสำหรับใส่บัตรที่ไม่ลงคะแนน ๑ ใบ และสำหรับบัตรเสีย ๑ ใบ

คนที่ ๔ และคนที่ ๕ กรอกคะแนนในแบบขีดคะแนนซึ่งอยู่ในที่ที่คนทั่วไปเห็นได้สะดวกดังนี้

๑. เมื่อคนที่ ๑ และคนที่ ๒ ได้ชานหมายเลขประจำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือหมายเลขประจำพรรคการเมืองที่ได้คะแนน หรือได้ชานว่า “ไม่ลงคะแนน” หรือได้ชานว่า “เสีย” แล้วให้ผู้มีหน้าที่กรอกคะแนนชานหมายเลขประจำตัวผู้สมัครฯ หรือหมายเลขประจำพรรคการเมืองและขีดคะแนนลงในแบบขีดคะแนนขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน โดยขีดในช่องคะแนนของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่เป็นเจ้าของหมายเลข หรือในช่องขีดคะแนนสำหรับบัตรไม่ลงคะแนน หรือในช่องขีดคะแนนสำหรับบัตรเสีย

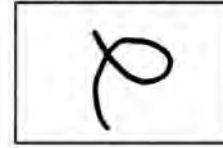
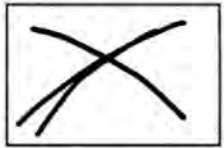
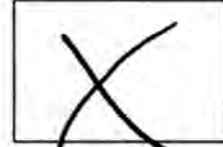
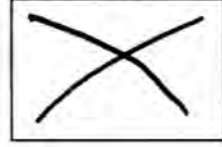
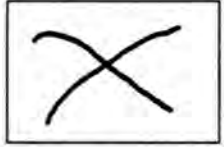
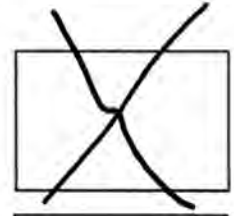
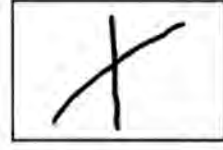
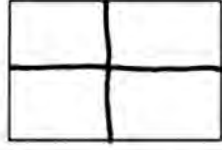
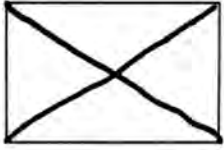
๒. การกรอกคะแนนในแบบขีดคะแนนให้ใช้วิธีขีดโดยนับขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน แต่เมื่อถึงขีดที่ ๕ ให้ขีดขวางทับเส้น ๔ ขีดแรก ดังรูปแบบนี้ และให้วงกลมล้อมรอบขีดทั้งห้าดังนี้   เพื่อสะดวกแก่การนับคะแนน และให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปทุก ๕ ขีด

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๓)

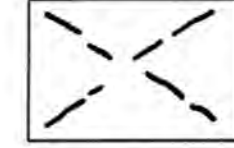
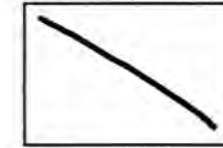
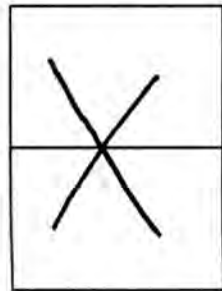
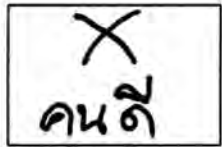
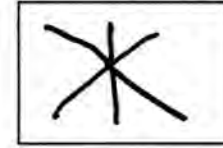
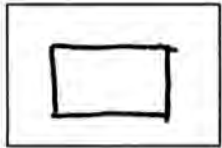
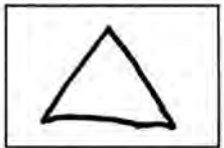
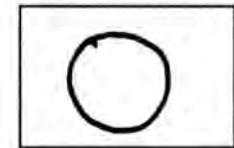
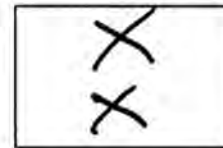
(ตัวอย่าง)

แนวทางการวินิจฉัยลักษณะบัตรดีและบัตรเสีย

บัตรดี เช่น

บัตรเสีย เช่น

หมายเหตุ

ให้ กนค. นำตัวอย่างบัตรดี และบัตรเสีย ไปปิดไว้ในสถานที่นับคะแนนบริเวณจุดนับคะแนนของเจ้าหน้าที่นับคะแนนแต่ละชุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเที่ยงธรรมในการวินิจฉัย

ลักษณะบัตรเสียในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บัตรเสียมีลักษณะอย่างไร

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด
- (๔) บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นมอบให้
- (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้กับผู้สมัครเกินกว่าหนึ่งคนหรือพรรคการเมืองเกินกว่าหนึ่งพรรค
- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
- (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท
- (๘) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่อง “ทำเครื่องหมาย” หรือนอกช่อง “ไม่ลงคะแนน”
- (๙) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนทั้งในช่อง “ทำเครื่องหมาย” และในช่อง “ไม่ลงคะแนน”
- (๑๐) บัตรที่มีเครื่องสังเกต หรือข้อความอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ระเบียบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ลักษณะบัตรเสียในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒)

การดำเนินงานภายหลังจากนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนทุก ๆ ๕๐๐ บัตร ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนตรวจสอบว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนแล้วมีจำนวนเท่ากับบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมด และตรงกับจำนวนรวมของคะแนนที่ปรากฏในแบบขีดคะแนนหรือไม่ โดยให้นับจำนวนบัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้

- บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้ผู้สมัครแต่ละคนหรือที่ลงคะแนนให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคการเมือง

- บัตรที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน

- บัตรเสีย

หากผลการตรวจนับปรากฏว่า จำนวนบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนมีจำนวนเท่ากับบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมา และตรงกับจำนวนรวมของคะแนนที่ปรากฏในแบบขีดคะแนน ถือว่าถูกต้อง

(๒) ถ้าผลการนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง ตามข้อ (๑) ไม่ถูกต้อง คือจำนวนบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมา แต่ตรงกับจำนวนรวมของคะแนนที่ปรากฏในแบบขีดคะแนน ให้นับจำนวนบัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ใหม่

- บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้ผู้สมัครแต่ละคนหรือที่ลงคะแนนให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคการเมือง

- บัตรที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน

- บัตรเสีย

หากผลการตรวจนับปรากฏว่าเท่ากับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาถือว่าถูกต้อง

(๓) หากผลการนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง ตามข้อ (๒) ไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมา ไม่ว่าจะมากกว่าหรือน้อยกว่าแต่ตรงกับจำนวนรวมของคะแนนที่ปรากฏในแบบขีดคะแนน ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนทุกคนลงลายมือชื่อและระบุจำนวนบัตรเลือกตั้งใหม่ บนถุงวัสดุใสให้ตรงกับความเป็นจริง

(๔) เมื่อดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ถูกต้องแล้วให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแต่ละชุดจัดทำแบบบันทึกผลการนับคะแนนทุก ๕๐๐ บัตร (แบบ น.๕) ที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว จำนวน ๒ ชุด

- สำเนา แบบ น. ๕ ใส่ลงในถุงวัสดุใสที่บรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับคะแนนแล้ว

- ต้นฉบับ แบบ น. ๕ มอบให้ฝ่ายรวมคะแนน เพื่อนำผลคะแนนไปกรอกในแบบ น.๖

(๕) นำบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการตรวจนับแล้วดำเนินการดังนี้

๕.๑ นำบัตรดีของผู้สมัครแต่ละคนหรือแต่ละพรรคการเมืองพร้อมจำนวนนับบรรจุลงในถุงวัสดุใส ๑ คนต่อ ๑ ถุงวัสดุใส หรือ ๑ พรรคการเมืองต่อ ๑ ถุงวัสดุใส และนำถุงวัสดุใสดังกล่าวไปรวมกันในถุงวัสดุใสอีกชั้นหนึ่ง (ถุงรวมบัตรดี)

๕.๒ นำบัตรที่ไม่ลงคะแนนพร้อมจำนวนนับใส่ถุงวัสดุใส ๑ ถุง

๕.๓ นำบัตรเสียพร้อมจำนวนนับใส่ถุงวัสดุใส ๑ ถุง

๕.๔ นำถุงวัสดุใสตามข้อ ๕.๑- ๕.๓ พร้อมสำเนาบันทึกผลการนับคะแนน ตามแบบ น. ๕ บรรจุลงในถุงวัสดุใสใบใหญ่อีกชั้นหนึ่งแล้วปิดผนึกพร้อมติดเครื่องสังเกตว่าได้ผ่านการตรวจนับคะแนนแล้ว เช่น ผูกโบว์สีแดง

๕.๕ เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนทุกคนลงลายมือชื่อบนถุงวัสดุใส

๕.๖ จัดทำบันทึกการส่งมอบถุงวัสดุใสซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับเป็นคะแนนแล้ว (แบบ น. ๕/๑) จำนวน ๒ ชุด

● มอบให้ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด

● เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๕.๗ เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน คนที่ ๔ และคนที่ ๕ ลงลายมือชื่อในแบบขีดคะแนนแล้วส่งใบแบบขีดคะแนนและส่งถุงวัสดุใสซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับคะแนนแล้วให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งพร้อมแบบ น. ๕/๑

๕.๘ ส่งต้นฉบับบันทึกผลการนับคะแนน (ตามแบบ น. ๕) ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมคะแนนเลือกตั้ง

๕.๙ เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนรับบัตรเลือกตั้งชุดใหม่จากฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งไปนับเป็นคะแนนต่อไป

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๔)

ในระหว่างการนับคะแนนเลือกตั้งถ้าผู้แทนพรรคการเมืองหรือผู้แทนผู้สมัครรับเลือกตั้ง เห็นว่าการนับคะแนนเลือกตั้ง มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้ทำการทักท้วงโดยสุภาพและให้คณะกรรมการนับคะแนนดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบคำทักท้วง และ
๒. วินิจฉัยว่าจะให้นับคะแนนเลือกตั้งต่อไป หรือ
๓. จะให้เปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
๔. บันทึกคำวินิจฉัยต่อท้ายคำทักท้วง
๕. ส่งบันทึกคำทักท้วงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๕)

แบบชี้คะแนนเลือกตั้ง

ครั้งที่ .....

ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

สถานที่นับคะแนน (ระบุสถานที่นับคะแนน)..... เขตเลือกตั้งที่.....

จังหวัด.....

หมายเลข ผู้สมัคร	ชื่อ - สกุล	ช่องชี้คะแนน																				คะแนนรวม	
		๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐		

หมายเลข ผู้สมัคร	ชื่อ - สกุล	ชั่งชั่งคะแนน																				คะแนนรวม
		๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐	
		คะแนนรวม (บัตรดี)																				
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน																						
บัตรเสีย																						
		รวมคะแนนผู้สมัคร (บัตรดี) บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน และบัตรเสียทั้งหมด																				

๓๖

(ลงชื่อ) ..... ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนคนที่ ๕
(.....)

(ลงชื่อ) ..... ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนคนที่ ๕
(.....)

หมายเหตุ แบบชั่งชั่งคะแนน ขนาดกว้าง ๑๐๒ ซม x ยาว ๗๑ ซม โดยประมาณ

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เวลา ..... น.

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนชุดนี้ ได้ทำการนับบัตรเลือกตั้ง จำนวน ๑ ชุด มีบัตรเลือกตั้ง จำนวน.....บัตร ผลปรากฏว่า

๑. จำนวนบัตรดี.....บัตร แยกเป็นคะแนนของผู้สมัคร/พรรคการเมือง ดังนี้
หมายเลข ๑ ได้.....คะแนน หมายเลข ๖ ได้.....คะแนน
หมายเลข ๒ ได้.....คะแนน หมายเลข ๗ ได้.....คะแนน
หมายเลข ๓ ได้.....คะแนน หมายเลข ๘ ได้.....คะแนน
หมายเลข ๔ ได้.....คะแนน หมายเลข ๙ ได้.....คะแนน
หมายเลข ๕ ได้.....คะแนน หมายเลข ๑๐ ได้.....คะแนน

๒. รวมคะแนนของผู้สมัคร/พรรคการเมือง ทั้งหมด .....คะแนน

๓. จำนวนบัตรเสีย.....บัตร

๔. จำนวนบัตรไม่ลงคะแนน.....บัตร

๕. รวมบัตรเลือกตั้งทั้งหมด(ข้อ ๒+ข้อ ๓+ข้อ ๔ = ข้อ ๕) .....บัตร

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเป็นคะแนน
(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเป็นคะแนน
(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเป็นคะแนน
(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเป็นคะแนน
(.....)

ลงชื่อ ..... ฝ่ายนับบัตรเป็นคะแนน
(.....)

การปฏิบัติ ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน จัดทำแบบ น.๕ จำนวน ๒ ชุด

๑. ฉบับสำเนา แบบ น.๕ ใส่ลงในถุงวัสดุใส ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับคะแนนแล้ว

๒. ต้นฉบับ แบบ น.๕ มอบให้ฝ่ายรวมคะแนน เพื่อนำผลคะแนนไปกรอกลงในแบบรวมคะแนน (แบบ น. ๖)

ชุดที่.....ครั้งที่.....

หีบบัตรเลือกตั้งที่ .....

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกการส่งมอบถุงวัสดุใบบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับเป็นคะแนนแล้ว

 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เขตเลือกตั้งที่..... จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนได้ส่งมอบถุงวัสดุใบบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับเป็นคะแนนแล้ว พร้อมแบบขีดคะแนนให้แก่กรรมการ/เจ้าหน้าที่นับคะแนนฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวน ..... ถุง เพื่อนำถุงวัสดุใบดังกล่าวไปบรรจุลงในหีบบัตรเลือกตั้งจนเต็ม และส่งหีบบัตรเลือกตั้งนั้นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งต่อไป

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

(.....)

ลงชื่อ.....ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

(.....)

ลงชื่อ.....ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง

(.....)

ลงชื่อ.....ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง

(.....)

การปฏิบัติ ๑. ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน จัดทำ แบบ น.๕/๑ จำนวน ๒ ชุด

๑.๑ มอบให้ฝ่ายรักษาหีบบัตร ๑ ชุด

๑.๒ เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๒. ถุงวัสดุใบซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับเป็นคะแนนแล้วให้ติดเครื่องสังเกตว่าผ่านการนับคะแนนแล้ว เช่น ผูกโบว์สีแดง

๓. เมื่อฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งได้บรรจุถุงวัสดุใบลงในหีบบัตรเลือกตั้งใบที่เท่าใดแล้วให้ระบุหมายเลขหีบบัตรเลือกตั้งในแบบ น. ๕/๑ ตรงมุมขวาด้านบน

ขั้นตอนที่ ๕
การรักษาหีบบัตร
เลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ ๕

การรักษาหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสาร

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาหีบบัตร

มีหน้าที่ดำเนินการดังนี้

ระยะที่หนึ่งก่อนการนับคะแนน

๑. ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งอย่างน้อยสี่คนไปดูแลรักษาหีบบัตรเลือกตั้งในบริเวณที่ปักหีบบัตรเลือกตั้งก่อนการตรวจรับและบริเวณรอกการนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง
  ๒. ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งที่เหลือ
    - ๒.๑ รับและเก็บรักษาถุงวัสดุใส่ที่บรรจุเอกสารและวัสดุอุปกรณ์จากฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง
    - ๒.๒ รับและเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง (หีบเปล่า) ที่ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งส่งมาให้พร้อมกับเขียนหมายเลขกำกับไว้ที่หีบบัตรเลือกตั้ง
    - ๒.๓ รับและเก็บรักษาถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งที่สำคัญ เช่น บัตรเลือกตั้งที่เหลือ ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) และเอกสารหลักฐานอื่น ๆ จากฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งมาเก็บรักษา โดยแยกเก็บใส่แฟ้มไว้
    - ๒.๔ รับและเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง วินิจฉัยสั่งมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งหรือไม่นับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งใด ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
    - ๒.๕ รับและเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งมาเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย จนกว่าจะสั่งให้มีการขนย้ายหรือสั่งเป็นอย่างอื่น
- (ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ และ ข้อ ๑๖)

ระยะที่สองหลังการนับคะแนน

(การส่งหีบบัตรเลือกตั้งภายหลังการนับคะแนน)

๑. รับถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับเป็นคะแนนแล้ว พร้อมแบบ น. ๕/๑ จากฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
๒. รับแบบขีดคะแนนจากฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
๓. บรรจุถุงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการวินิจฉัยแล้วลงในหีบบัตรเลือกตั้งจนเต็มและเขียนหมายเลขของหีบบัตรเลือกตั้งที่บรรจุถุงวัสดุใส่ดังกล่าวลงในแบบ น. ๕/๑ ตรงมุมขวาด้านบน
๔. ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งทับกุญแจทุกแห่ง หรือใช้วัสดุอื่นแทนกุญแจพร้อมปิดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือกแล้วผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้ง และประจำครั้งทับปมเชือก หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งได้

๕. จัดทำบันทึกการมอบหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งตามแบบ น. ๗ จำนวน ๓ ชุด

๕.๑ มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ๑ ชุด

๕.๒ มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ๑ ชุด

๕.๓ เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

๖. ส่งหีบบัตรเลือกตั้งซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้ง (อยู่ในถุงวัสดุใส) ที่ผ่านการนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแล้ว เอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง แบบขีดคะแนนและวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือให้กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง พร้อมแบบ น. ๗ และให้กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๓ คน ลงลายมือชื่อรับมอบในแบบ น.๗ ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการประกาศผลการนับคะแนนการรายงานผลของการนับคะแนน การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้งและการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ ต่อไป

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘)

การส่งหีบบัตรเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง

หลังจากประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดแล้ว กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหีบบัตรเลือกตั้งพร้อมบัตรเลือกตั้ง เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และใบขีดคะแนนพร้อมบันทึกการส่งมอบ (แบบ น. ๗) ให้กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อส่งมอบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษา

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการประกาศผลการนับคะแนนการรายงานผลของการนับคะแนน การเก็บบัตรเลือกตั้ง และการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕)

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกการมอบหีบบัตรเลือกตั้ง และดวงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เขตเลือกตั้งที่..... จังหวัด .....

เมื่อวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งได้มอบหีบบัตรเลือกตั้งดวงวัสดุใส่ซึ่งบรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง และแบบขีดคะแนน ให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเมื่อบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหน่วยเลือกตั้งแล้ว ดังนี้

๑. หีบบัตรเลือกตั้ง ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อที่ได้รับคะแนนแล้ว จำนวน.....ใบ

๒. เอกสารหลักฐานการเลือกตั้ง

ก. เอกสารสำคัญ ได้แก่

- บัตรเลือกตั้งที่เหลือ จำนวน.....บัตร
- ต้นขั้วบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนน จำนวน.....เล่ม.....บัตร
- บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) ชุดที่ใช้หมายเหตุในการลงคะแนนเลือกตั้ง

ข. เอกสารหลักฐาน อื่น ๆ ได้แก่

- ส.ส. ๒๖ จำนวน.....ชุด   ● ส.ส. ๒๗ จำนวน.....ชุด
- ส.ส. ๒๘ จำนวน.....ชุด   ● ส.ส. ๓๕ จำนวน.....ชุด

๓. แบบ น. ๑ – น.๖ จำนวน ..... ชุด

๔. แบบขีดคะแนน

๕. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้มอบหีบบัตรเลือกตั้งดวงวัสดุใส่บรรจุเอกสารหลักฐานการเลือกตั้งและแบบขีดคะแนนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เวลา ..... น.

ฯลฯ

ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรักษาหีบบัตร

ลงชื่อ.....ประธาน กกต.เขต

(.....)

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรักษาหีบบัตร

ลงชื่อ.....กกต.เขต

(.....)

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรักษาหีบบัตร

ลงชื่อ.....กกต.เขต

(.....)

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

(ลงชื่อ).....ประธาน กกต.จว. ....

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ลงชื่อ)..... กกต.จว. ....

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ลงชื่อ)..... กกต.จว. ....

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การปฏิบัติ ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารจัดทำแบบ น.๗ จำนวน ๓ ชุด

๑. มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ๒ ชุด

๒. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ๑ ชุด

๓. เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

ขั้นตอนที่ ๖
การรวมผลการนับ
คะแนนเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ ๖

การรวมผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

ฝ่ายรวมคะแนน

ทำการรวมคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนหรือพรรคการเมืองแต่ละพรรคตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑. รับบันทึกผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (แบบ น.๕) จากเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
๒. นำผลคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนหรือพรรคการเมืองแต่ละพรรคที่ได้รับในแบบบันทึกผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (แบบ น.๕) ไปกรอกลงในแบบลงคะแนนเลือกตั้ง (แบบ น.๖) และทำการลงคะแนนจนครบทุกครั้งของการนับคะแนนแต่ละชุด
๓. นำคะแนนรวมจากแบบรวมคะแนนเลือกตั้ง (แบบ น.๖) ไปกรอกลงในแบบรายงานประมวลผลการลงคะแนนเลือกตั้ง (แบบ น.๖/๑) จนครบทุกชุดในเขตเลือกตั้งแล้วทำการรวมคะแนน ซึ่งคะแนนรวมที่ได้รับนั้นจะเป็นคะแนนของผู้สมัครแต่ละคน หรือพรรคการเมืองแต่ละพรรคได้รับจากการลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ
๔. รายงานผลการลงคะแนนตามแบบรายงานประมวลผลการรวมคะแนน (แบบ น.๖/๑) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ๑ ชุด

การดำเนินการนับคะแนน ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จรวดเร็ว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนนเว้นแต่การงด การเลื่อน หรือการระงับการนับคะแนนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหรือสั่งการ

(ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๒)

(ตัวอย่าง)

แบบรวมคะแนนเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่.....จังหวัด.....

แบบ น. ๖

หน้าที่ .....

ผู้อำนวยการเลือกตั้งเป็นคะแนน ชุดที่.....ได้รับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนของการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ

จำนวน.....ครั้ง โดยได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ปรากฏผลการนับคะแนน ดังนี้

๑. คะแนนที่ผู้สมัครแต่ละคน/พรรคการเมืองแต่ละพรรค ได้รับในการนับคะแนนแต่ละครั้ง

หมายเลข ผู้สมัคร/พรรคการเมือง	คะแนนที่ได้รับ								รวม
	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓	ครั้งที่ ๔	ครั้งที่ ๕	ครั้งที่ ๖	ครั้งที่ ๗	ครั้งที่ ๘	
๑									
๒									
๓									
๔									
รวม									

๒. จำนวนบัตรเสีย

ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓	ครั้งที่ ๔	ครั้งที่ ๕	ครั้งที่ ๖	ครั้งที่ ๗	ครั้งที่ ๘	รวม

๓. จำนวนบัตรที่ไม่ลงคะแนน

ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓	ครั้งที่ ๔	ครั้งที่ ๕	ครั้งที่ ๖	ครั้งที่ ๗	ครั้งที่ ๘	รวม

(ลงชื่อ).....ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งผู้อำนวยการเลือกตั้ง ชุดที่.....

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการรวมคะแนน

(.....)

การปฏิบัติ

๑. ผู้อำนวยการรวมคะแนนนำคะแนนของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ปรากฏในแบบ น. ๕ มากรอกลงในแบบ น. ๖

๒. แบบ น. ๖ จัดทำ ๒ ชุด

- มอบให้ผู้อำนวยการรวมคะแนนนำไปกรอกในแบบ น. ๖/๑ ๑ ชุด

- เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

(ตัวอย่าง)

แบบรายงานประมวลผลการรวมคะแนนเลือกตั้ง

น.บ/๑

แผ่นที่.....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เขตเลือกตั้งที่.....จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

หมายเลขผู้สมัคร/ พรรคการเมือง	ชื่อ ผู้สมัคร/พรรคการเมือง	การนับคะแนนฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน								รวมคะแนน (ทุกชุด)
		คะแนนรวม ชุดที่ ๑	คะแนนรวม ชุดที่ ๒	คะแนนรวม ชุดที่ ๓	คะแนนรวม ชุดที่ ๔	คะแนนรวม ชุดที่ ๕	คะแนนรวม ชุดที่ ๖	คะแนนรวม ชุดที่ ๗	คะแนนรวม ชุดที่ ๘	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
เวลา	เวลา									
รวมคะแนนผู้สมัคร/พรรคการเมือง										
บัตรเสีย										
บัตรไม่ลงคะแนน										
รวมทั้งหมด										

(ลงชื่อ).....ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมคะแนนเลือกตั้ง ชุดที่.....

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

(ลงชื่อ).....ฝ่ายรวมคะแนน

(.....)

การปฏิบัติ

- กรณีที่มีจำนวนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองหรือจำนวนครั้งของการนับคะแนนมากกว่าตัวอย่างนี้ ก็ให้แก้ไขได้ตามข้อเท็จจริง
- ให้นำผลรวมของคะแนนในแบบ น. บ มากกว่าในแบบ น. บ/๑
- แบบ น. บ/๑ จัดทำ ๒ ชุด
  - ส่งให้ กกต. เขต ๑ ชุด
  - เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด

ปกหน้า

สมุดรายงานเหตุการณ์ประจำสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง
ในการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

สถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง.....(ระบุสถานที่).....
เขตเลือกตั้งที่.....จังหวัด.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ครุฑ

สมุดรายงานเหตุการณ์ประจำสถานที่นับคะแนน
ในการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

สถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง (ระบุสถานที่) เขตเลือกตั้งที่..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างการนับคะแนนเลือกตั้ง (ถ้ามี)

ครั้งที่ ๑ .....

.....
.....
.....
.....

จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ร้องเรียน (ถ้ามี)
(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้จัดบันทึก/กรรมการนับคะแนนหรือ
(.....) เจ้าหน้าที่นับคะแนน(ผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

การตรวจสอบคำหักทวงและคำวินิจฉัย .....

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ..... ประธานกรรมการนับคะแนน
(.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

ครั้งที่ ๒ .....

.....
.....
.....
.....

จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ร้องเรียน (ถ้ามี)
(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้จัดบันทึก/กรรมการนับคะแนนหรือ
(.....) เจ้าหน้าที่นับคะแนน(ผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

การตรวจสอบคำหักท้วงและคำวินิจฉัย .....

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ..... ประธานกรรมการนับคะแนน
(.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการนับคะแนน (ลงชื่อ)..... กรรมการนับคะแนน
(.....) (.....)

บทกำหนดโทษ

๑. ห้ามมิให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง)

- ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา ๑๐๑)

๒. ห้ามมิให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งผู้ใดจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา ๗๑)

- ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา ๑๐๑)

๓. ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา ๑๐๘ วรรคหนึ่ง)

- ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง)

*****

**ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง**

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและวิธีปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติของที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๑๓๘/๒๕๕๗ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกข้อกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“การเลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“คณะอนุกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ให้มีคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งคณะหนึ่งจำนวนอย่างน้อยเจ็ดคนในทุกเขตเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง มีหน้าที่อำนวยความสะดวกการนับคะแนนเลือกตั้ง ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาอันอาจเกิดขึ้นในระหว่างการนับคะแนนเลือกตั้ง และหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย หรือมีคำสั่ง

ข้อ ๖ ให้มีเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง
- (๒) ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง
- (๓) ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง
- (๔) ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน
- (๕) ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง
- (๖) ฝ่ายรวมคะแนน

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่าง ๆ มีจำนวนดังต่อไปนี้

- (๑) ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวนสี่สิบชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสามคน
- (๒) ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง จำนวนสี่สิบชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสี่คน
- (๓) ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง จำนวนหกชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าห้าคน
- (๔) ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน จำนวนสี่สิบชุด แบ่งเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้งสี่สิบชุด และแบบบัญชีรายชื่อสี่สิบชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าห้าคน
- (๕) ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง จำนวนหนึ่งชุด ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสิบห้าคน
- (๖) ฝ่ายรวมคะแนน จำนวนสองชุด แบ่งเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหนึ่งชุด และแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งชุด แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ข้อ ๘ กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ้นจากตำแหน่งเมื่อครบเจ็ดวันนับแต่วันประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

ในกรณีที่ต้องมีการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งอาจแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งชุดเดิม หรือแต่งตั้งกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งชุดใหม่ก็ได้ โดยให้นำข้อ ๑๕ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้ และให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งชุดใหม่ พ้นจากตำแหน่งเมื่อครบเจ็ดวันนับแต่วันประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

ในกรณีที่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งมีไม่ครบจำนวนตามข้อ ๖ ทั้งนี้ด้วยเหตุหนึ่ง เหตุใดก็ตาม ให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นสมควรแต่งตั้งเพิ่มเติมก็ให้กระทำได้ โดยนำข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

(๔) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ละเลยต่อหน้าที่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่กระทบการใดที่กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ รวมทั้งการได้รับคำตอบแทนก่อนวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีมติ

หมวด ๒

หน้าที่และการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่างๆ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่รับและตรวจสอบความเรียบร้อยของหีบบัตรเลือกตั้ง และตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการลงคะแนน และตรวจสอบให้ตรงกับจำนวนที่เขียนในรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย

(๒) ฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่เปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่เปิดช่องใส่บัตร และตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องหมายที่เขียนไว้ด้านในหีบบัตร และตรวจสอบจำนวนบัตรเลือกตั้งให้ตรงกับจำนวนที่เขียนในรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส.๓๕) ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย

(๓) ฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่นำบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งแต่ละประเภททั้งหมดมารวมและคละกัน และมอบบัตรเลือกตั้งให้ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

(๔) ฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน มีหน้าที่วินิจฉัยบัตรดีบัตรเสียในเบื้องต้น และนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนเลือกตั้ง

(๕) ฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่เก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องในระหว่างกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้ง และรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องภายหลังการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว เพื่อนำส่งให้คณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามข้อ ๑๘ ของข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗

(๖) ฝ่ายรวมคะแนน มีหน้าที่รวมคะแนนที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้รับ และรวมคะแนนที่พรรคการเมืองได้รับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง พ้นจากหน้าที่เมื่อครบเจ็ดวันนับแต่วันประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

ข้อ ๑๑ การประชุมคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๓

การสรรหาและการแต่งตั้ง

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง” ขึ้นคณะหนึ่งในแต่ละเขตเลือกตั้ง ประกอบด้วยผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นประธาน และบุคคลที่มีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์จำนวนสี่คนเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่สรรหาผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ซึ่งอาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๑๓ ให้นำความในข้อ ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ให้คณะอนุกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความหลากหลายของอาชีพและการมีส่วนร่วมของสตรี และเสนอรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นจำนวนสิบสี่คน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสรรหาไม่สามารถดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาของวรรคหนึ่งได้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทาบทามผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งต่อไป

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งจำนวนอย่างน้อยเจ็ดคน โดยพิจารณาจากรายชื่อตามข้อ ๑๔ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน และประกาศให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเชิญประชุมคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นครั้งแรกภายในสามวันนับแต่วันที่แต่งตั้งตามข้อ ๑๕ เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

(๒) ให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ขั้นตอนนับคะแนนเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามข้อกำหนดนี้ และตามข้อกำหนดคณะกรรมการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) ให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งแบ่งหน้าที่ให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งแต่ละคนเป็นประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่าง ๆ ตามข้อ ๖ โดยให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งคนหนึ่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งได้หนึ่งฝ่าย

ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งรายงานผลการประชุมตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และประกาศให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ ภายในสองวันนับแต่วันประชุมตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๗ ให้ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง ตามข้อ ๑๖ (๓) แต่ละคนทำหน้าที่ สรรหาผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนตามข้อ ๗ เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๑๘ ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ เสนอรายชื่อผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นจำนวนหนึ่งชื่อเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายต่าง ๆ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน โดยพิจารณาจากชื่อที่พรรคการเมืองเสนอตามข้อ ๑๘ และชื่อที่ประธานเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งแต่ละฝ่ายเสนอตามข้อ ๑๗

ข้อ ๒๐ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้รักษาการตามข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พลตำรวจเอก

(วาสนา เพิ่มลาภ)

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

**ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง
พ.ศ. ๒๕๕๗**

เนื่องจากมาตรา ๑๖ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง และรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติของที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๑๓๘/๒๕๕๗ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกข้อกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

หมวด ๑

วิธีการจัดสถานที่ในการนับคะแนน

ข้อ ๔ สถานที่นับคะแนนเลือกตั้งควรมีลักษณะเป็นอาคารโล่งที่มีขนาดกว้างขวางเพียงพอจะจัดเป็นสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งตามขั้นตอนที่กำหนด รวมทั้งควรมีลักษณะที่ประชาชนสามารถมองเห็นและสังเกตการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำเครื่องหมายแสดงขอบเขตบริเวณโดยรอบสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง เครื่องหมายแสดงบริเวณแต่ละขั้นตอนของการนับคะแนนเลือกตั้ง โดยทำป้ายบอกบริเวณที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปก่อให้เกิดความวุ่นวายหรือความไม่สะดวกต่อการนับคะแนนเลือกตั้ง

ข้อ ๖ สถานที่นับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ใช้สถานที่นับคะแนนเลือกตั้งเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง การดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการนับคะแนนของการเลือกตั้งทั้งสองประเภทให้ดำเนินการไปพร้อมกัน

หมวด ๒

**วิธีการรับหีบบัตรเลือกตั้ง การตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง การเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง
และการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง**

ข้อ ๗ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่ในการรับและตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้งรวมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือต่อหน้าคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่นำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาส่ง ณ สถานที่นับคะแนน ดังนี้

- (๑) รับและตรวจสอบว่าหีบบัตรเลือกตั้งและจำนวนเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๓๕)
- (๒) ตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือว่าถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๓๕)
- (๓) ตรวจสอบความถูกต้องของหีบบัตรเลือกตั้ง ดังนี้
  - (ก) การปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งทับรูปกุญแจ หรือวัสดุอื่นแทนกุญแจ
  - (ข) การปิดป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๕) และการลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทุกคนบนหีบบัตรเลือกตั้ง และการปิดทับลายมือชื่อทั้งหมดด้วยเทปกาวยใสครบถ้วน
  - (ค) การมัดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือกแล้วผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้งและประจำครั้งทับปมเชือกหรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งได้
  - (๔) ตรวจสอบการจดแจ้งเหตุผลไว้ในรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๓๕) กรณีที่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใดไม่อาจร่วมเดินทางมาส่งหีบบัตรเลือกตั้งได้

หากการตรวจสอบและการตรวจนับในข้อใดยังไม่ถูกต้อง ให้แจ้งให้คณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบเพื่อร่วมตรวจสอบและตรวจนับจนกว่าจะถูกต้อง แล้วส่งหีบบัตรเลือกตั้งให้กับเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

การรับและการตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้รวมถึงบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งทั้งในและนอกเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทุกชุด มีหน้าที่เปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่เปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง เพื่อตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทที่ลงคะแนนแล้ว ว่าถูกต้องตรงกับรายงานการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง (ส.ส. ๓๕) หรือไม่ หากตรวจนับถูกต้องให้บรรจุบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทที่ตรวจนับแล้วนั้นลงในถุงวัสดุใส ถุงละ ๕๐๐ บัตรเศษที่เหลือไม่ครบ ๕๐๐ บัตร ให้แยกบรรจุลงในถุงวัสดุใสอีกหนึ่งถุง พร้อมทั้งให้ระบุจำนวนบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทและแต่ละถุงด้วยว่ามีจำนวนเท่าใด และให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งชุดนี้ทุกคนลงลายมือชื่อของแต่ละคนลงบนถุงวัสดุใสที่ใดที่หนึ่งซึ่งเห็นได้ชัดเจน แล้วมัดถุงวัสดุใสแล้วส่งให้กับฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๑๒

ถ้าตรวจนับแล้วไม่ถูกต้องให้แยกหีบบัตรเลือกตั้งนั้นไปไว้ต่างหาก และให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่งตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งในหีบบัตรเลือกตั้งใหม่ โดยให้นำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) และรายงานการใช้สิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๒๗) และต้นหีบบัตรเลือกตั้งมาใช้ตรวจสอบด้วย เมื่อตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งถูกต้องแล้วให้ดำเนินการเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง

ถ้าการตรวจนับบัตรเลือกตั้งใหม่ยังไม่ถูกต้องอีก ให้รายงานคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะใช้จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ปรากฏในหีบบัตรเลือกตั้งนั้นในการนับคะแนนหรือไม่ หากการวินิจฉัยชี้ขาดให้นำมานับคะแนนได้ ก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง แต่ถ้าวินิจฉัยชี้ขาดไม่ให้นำมานับคะแนน ให้รายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบทันทีพร้อมเหตุผล เพื่อพิจารณาว่าจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นหรือไม่

ในกรณีเปิดหีบบัตรเลือกตั้งแล้วพบว่ามีการใส่บัตรเลือกตั้งไม่ตรงกับหีบบัตรเลือกตั้ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การนำบัตรเลือกตั้งใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้ง แจ้งให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งทราบเพื่อนำบัตรเลือกตั้งใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งให้ตรงประเภทของการเลือกตั้ง พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์ไว้เป็นหลักฐาน แล้วจึงดำเนินการเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง

การตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งนี้ ให้รวมถึงการตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งทั้งในและนอกเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๙ ถ้าหีบบัตรเลือกตั้งจากหน่วยเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๗ สอบถามคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งถึงเหตุของความล่าช้า และแจ้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง เพื่อแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งถึงเหตุแห่งความล่าช้า เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยสั่งมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งหรือสั่งไม่นับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้นก่อน แล้วจึงสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น หรือสั่งให้นำบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้นไปนับเป็นคะแนน

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใด หรือสั่งไม่นับคะแนนจากบัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ส่งหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๑๖ เพื่อเก็บรักษาไว้

ข้อ ๑๑ การลงคะแนนเลือกตั้งที่ได้ดำเนินการเป็นการล่วงหน้าตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ หากบัตรเลือกตั้งจากการลงคะแนนเลือกตั้งดังกล่าวมาถึงสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งหลังจากเริ่มนับคะแนนแล้วให้ถือว่าบัตรเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งส่งบัตรเลือกตั้งเหล่านั้นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๓

วิธีการรวมบัตรเลือกตั้ง

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่นำบัตรเลือกตั้งที่บรรจุถุงพลาสติกตามข้อ ๘ ไปรวมกัน โดยให้นำถุงวัสดุใส่ที่บรรจุบัตรเลือกตั้งจำนวน ๕๐๐ บัตรไปรวมกันในบริเวณที่กำหนด สำหรับถุงวัสดุใส่ที่บรรจุบัตรเลือกตั้งไม่ครบ ๕๐๐ บัตร ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งดำเนินการรวมจำนวนบัตรเลือกตั้งจากถุงวัสดุใส่ที่ไม่ครบ ๕๐๐ บัตรดังกล่าวให้ครบ ๕๐๐ บัตร ก่อนนำไปรวมกันในบริเวณที่กำหนดไว้ ยกเว้นถุงใส่บัตรเลือกตั้งที่ไม่ครบ ๕๐๐ บัตรถุงสุดท้าย รวมทั้งให้มีหน้าที่จ่ายบัตรเลือกตั้งให้แก่เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน

หมวด ๔

วิธีการนับคะแนนและวิธีการอ่านการลงคะแนน

ข้อ ๑๓ เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแต่ละชุด ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

คนที่ ๑ และคนที่ ๒ มีหน้าที่หยิบบัตรเลือกตั้งที่ละฉบับและหน้าที่วินิจฉัยบัตรเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นบัตรดีให้อ่านว่า “ดี” และขานหมายเลขของผู้สมัครที่ได้คะแนนในการณิการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือหมายเลขของพรรคการเมืองที่ได้คะแนนในการณิการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งชูบัตรเลือกตั้งโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งได้เห็นด้วย

(๒) ถ้าเป็นบัตรที่ทำเครื่องหมายในช่องไม่ลงคะแนนให้อ่านว่า “ไม่ลงคะแนน” พร้อมทั้งชูบัตรเลือกตั้งโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งได้เห็นด้วย

(๓) ถ้าเป็นบัตรเสียให้อ่านว่า “เสีย” พร้อมทั้งชูบัตรเลือกตั้งโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งได้เห็นด้วย และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสลักหลังบัตรว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามลักษณะใดของข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ลักษณะบัตรเสียในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๒ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน

คนที่ ๓ มีหน้าที่รับบัตรเลือกตั้งที่วินิจฉัยและอ่านแล้วใส่ลงในภาชนะที่เตรียมไว้ โดยแยกเป็นภาชนะสำหรับใส่บัตรดีที่ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองประเภทละหนึ่งใบ ใส่บัตรที่ไม่ลงคะแนนให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองประเภทละหนึ่งใบ และใส่บัตรเสียให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองประเภทละหนึ่งใบ เมื่อเสร็จสิ้นการนับบัตรเลือกตั้งทุกครั้งให้ตรวจสอบโดยนับจำนวนบัตรเลือกตั้งในภาชนะแต่ละใบ แล้วแยกบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทใส่ถุงวัสดุใส่ส่งให้กับเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๑๖

ถุงวัสดุใส่ที่บรรจุบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทให้เขียนจำนวนบัตรเลือกตั้งที่บรรจุอยู่ในถุง พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนทุกคนลงลายมือชื่อด้วย

คนที่ ๔ และคนที่ ๕ มีหน้าที่กรอกคะแนนบนกระดานดำ หรือแบบขีดคะแนน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่สามารถทำให้บุคคลทั่วไปที่อยู่ ณ บริเวณสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งเห็นการกรอกคะแนนได้โดยสะดวก

เมื่อเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง ผู้มีหน้าที่วินิจฉัยบัตรเลือกตั้งได้ขานหมายเลขประจำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือหมายเลขประจำพรรคการเมืองที่ได้คะแนน หรือได้ขานว่า “ไม่ลงคะแนน” หรือได้ขานว่า “เสีย” แล้วให้ผู้มีหน้าที่กรอกคะแนน ขีดคะแนนลงบนกระดานดำ หรือแบบขีดคะแนน หรือโดยวิธีการใด ขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน โดยขีดในช่องคะแนนของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่เป็นเจ้าของหมายเลข หรือในช่องคะแนนสำหรับบัตรไม่ลงคะแนนหรือในช่องคะแนนสำหรับบัตรเสีย

การกรอกคะแนนบนกระดานดำ หรือแบบขีดคะแนน หรือโดยวิธีการอื่นใด ให้ใช้วิธีขีด โดยนับขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน แต่เมื่อถึงขีดที่ ๕ ให้ขีดขวางทับเส้น ๔ ขีดแรก ดังรูป และให้วงกลมล้อมรอบขีดทั้งห้า ดังรูป เพื่อสะดวกแก่การนับคะแนนและให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปทุก ๕ ขีด

จำนวนเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งที่มีหน้าที่กรอกคะแนนบนกระดานดำ หรือแบบขีดคะแนนหรือโดยวิธีการอื่นใดจะมีจำนวนมากน้อยตามความจำเป็นและเห็นสมควร

ข้อ ๑๔ เมื่อเสร็จสิ้นการนับคะแนนบัตรเลือกตั้งทุกครั้ง ตามข้อ ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแต่ละชุดตรวจสอบความถูกต้องของการนับคะแนน ทั้งนี้ให้นับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือที่ลงคะแนนให้แก่พรรคการเมืองรวมกับจำนวนบัตรไม่ลงคะแนน และจำนวนบัตรเสียว่าครบจำนวนที่ได้รับมาทั้งหมดหรือไม่

หากการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้อง ให้นับคะแนนในส่วนของบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมดนั้นใหม่ หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อตามวรรคสาม หากจำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนที่รับมาไม่ว่าจะมากกว่าหรือน้อยกว่า แต่ตรงกับจำนวนรวมของบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนเข้ากับบัตรไม่ลงคะแนนและบัตรเสีย ให้ลงลายมือชื่อและระบุจำนวนบัตรเลือกตั้งใหม่ให้ตรงตามความเป็นจริง

ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแต่ละชุดบันทึกผลการนับคะแนนที่ตรวจสอบถูกต้องแล้วจำนวนสองฉบับ พร้อมทั้งนำบัตรเลือกตั้งที่นับคะแนนแล้ว และสำเนาบันทึกผลการนับคะแนนดังกล่าวใส่ถุงวัสดุใสแล้วปิดผนึกส่งเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง และส่งผลบันทึกการนับคะแนนให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมคะแนนและรับบัตรเลือกตั้งชุดใหม่จากฝ่ายรวมบัตรเลือกตั้งไปนับคะแนนต่อไป สำหรับแบบขีดคะแนนให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนคนที่ ๔ และคนที่ ๕ ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานและเก็บรักษาไว้จนกว่าการนับคะแนนเสร็จสิ้น จึงให้มอบแบบขีดคะแนนให้คณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๑๕ ในระหว่างการนับคะแนนเลือกตั้ง ถ้าผู้แทนพรรคการเมืองตามข้อ ๑๔ ของข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ เห็นว่าการนับคะแนนเลือกตั้งมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้ทำการทักท้วงโดยสุภาพ ห้ามมิให้กล่าวโต้ตอบกับกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง หรือระหว่างกันเองในลักษณะที่จะเป็นอุปสรรคแก่การนับคะแนนเลือกตั้ง

หากผู้แทนพรรคการเมืองฝ่าฝืน ให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตักเตือนและหากยังขัดขืนอีกให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งสั่งให้ผู้แทนดังกล่าวออกไปเสียจากสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตรวจสอบคำทักท้วง และวินิจฉัยว่าจะให้นับคะแนนเลือกตั้งต่อไป หรือจะให้เปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน โดยให้บันทึกคำทักท้วงและคำวินิจฉัย และให้ส่งบันทึกดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองหักท้วงแล้ว แต่กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งก็ตี เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งก็ตี ไม่ดำเนินการบันทึกคำหักท้วงหรือวินิจฉัยคำหักท้วง ให้ผู้หักท้วงแจ้งความต่อพนักงานตำรวจแห่งท้องที่ที่เกิดเหตุไว้เป็นหลักฐานในโอกาสแรกที่สามารถแจ้งได้ และนำหลักฐานดังกล่าวมาประกอบการร้องคัดค้านการเลือกตั้งด้วย

หมวด ๕

วิธีการเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้ง

ข้อ ๑๖ ให้เจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง มีหน้าที่เก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งมาเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยจนกว่าคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสั่งให้มีการขนย้ายหรือสั่งเป็นอย่างอื่น จึงส่งมอบหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง

ข้อ ๑๗ เมื่อเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งได้บรรจุถุงวัสดุใส่ที่ใส่บัตรเลือกตั้งตามข้อ ๑๔ บรรจุหีบบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งที่บรรจุกุญแจทุกแห่ง หรือใช้วัสดุอื่นแทนกุญแจพร้อมทั้งมัดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือก แล้วผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้งและประจำครั้งที่ผูกปมเชือก หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งได้

ข้อ ๑๘ เมื่อเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรักษาหีบบัตรเลือกตั้งได้รับบัตรเลือกตั้งตามข้อ ๑๔ ครบถ้วนแล้ว ให้ส่งหีบบัตรเลือกตั้งทั้งหมดให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง พร้อมจัดทำบันทึกการมอบหีบบัตรเลือกตั้ง และให้กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อรับมอบไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อดำเนินการตามข้อ ๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการประกาศผลการนับคะแนน การรายงานผลของการนับคะแนน การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้งและการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป

หมวด ๖

วิธีการรวมผลการนับคะแนน

ข้อ ๑๙ เมื่อเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายรวมคะแนน ได้รับบันทึกผลการนับคะแนนของเจ้าหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้งฝ่ายนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนนแต่ละชุดแล้ว ให้ทำการรวมคะแนนไปตามลำดับจนครบทุกชุด แล้วนำคะแนนทั้งหมดนั้นมารวมเป็นรายงานผลรวมคะแนนเลือกตั้งของเขตเลือกตั้ง แยกเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ

ข้อ ๒๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบผลการนับคะแนนของคณะกรรมการนับคะแนนถูกต้องแล้ว ให้จัดทำประกาศผลการนับคะแนนของการเลือกตั้งแต่ละประเภทตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

ข้อ ๒๑ ในกรณีรายงานการใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสั่งนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ โดยให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่นับคะแนนดำเนินการตรวจสอบผลการนับคะแนนจากบัตรเลือกตั้งที่นับคะแนนแล้ว ซึ่งบรรจุอยู่ในถุงวัสดุใสทุกถุง ว่าถูกต้องตรงกับเอกสารกำกับถุงวัสดุใสหรือไม่

ถ้าถูกต้องให้ลงลายมือกำกับไว้ ถ้าไม่ถูกต้องให้ดำเนินการนับจำนวนบัตรเลือกตั้งว่าตรงกับผลรวมของบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง รวมกับบัตรไม่ประสงค์จะลงคะแนนและบัตรเสีย ผลเป็นประการใดให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อทราบ และบันทึกเหตุการณ์ไว้เป็นหลักฐานลงลายมือชื่อกรรมการนับคะแนนและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๒๒ การดำเนินการตามขั้นตอนการนับคะแนน ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จในรวดเดียว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน เว้นแต่การงด การเลื่อน หรือการระงับการนับคะแนนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหรือสั่งการ

ข้อ ๒๓ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้รักษาการตามข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลตำรวจเอก

(วาสนา เพิ่มลาภ)

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อบกพร่องของกระบวนการนับคะแนน

ลำดับ ที่	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	หมายเหตุ
๑	<p>บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนับคะแนน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะอนุกรรมการสรรหา - กนค. <p>ไม่มีความเป็นกลางและคัดสรรได้ยาก</p>	<p>ประชาชนในพื้นที่ขาดจิตสำนึกในทาง การเมืองและมีความมุ่งหวังในรายได้จาก ผู้สมัครที่นำมาแจกจ่ายเพื่อชื่อเสียง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • องค์กรของรัฐทุกฝ่ายต้องร่วมกันสร้าง จิตสำนึกทางการเมือง โดยการชักนำให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เลือกตั้งทุกระดับโดยอยู่บนพื้นฐานของ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้รวมทั้งการ รณรงค์และประชาสัมพันธ์ได้ทราบ กิจกรรมทางการเมือง 	
๒	<p>กระบวนการนับคะแนนในแต่ละขั้นตอน ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตรวจนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ เหลือผิดพลาด - เปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีเอกสาร กำกับ - นับจำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ครบจำนวน ๕๐๐ บัตร ซาดบ้างเกินบ้าง - ไม่แยกหีบบัตรเลือกตั้งที่มีปัญหา - ไม่จัดหาภาชนะสำหรับคละดูงบัตร เลือกตั้ง - การวินิจฉัยบัตรเลือกตั้ง - ไม่ขีดคะแนนตามเบอร์ที่ชาน 	<p>๑ ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป</p> <p>๒ กระบวนการให้ความรู้แก่ กนค. ไม่ ประสบความสำเร็จ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ในการฝึกอบรมควรใช้ระยะเวลา ๒ วัน - วันแรกว่าด้วยข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และหนังสือสั่งการ - วันที่สองว่าด้วยแนวทางปฏิบัติแต่ละ ขั้นตอนต้องชัดเจน • วิทยากรที่ให้ความรู้ต้องแม่นในข้อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และหนังสือสั่งการ 	

ลำดับ ที่	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	หมายเหตุ
๓	การจัดสถานที่นับคะแนนไม่เอื้ออำนวยต่อการนับคะแนน	สถานที่นับคะแนนคับแคบเกินไป หรือไม่เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> • กกต.จว. ต้องขอความร่วมมือจากเจ้าของสถานที่ซึ่งโดยมากเป็นส่วนราชการไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อจะได้จัดตั้งสถานที่นับคะแนนให้เหมาะสมและอำนวยความสะดวกให้แก่ กนค. 	
๔	ปัจจัยด้านงบประมาณไม่เหมาะสม	<p>๑. ค่าตอบแทนที่ กนค. ได้รับน้อยเกินไป</p> <p>๒. ค่าอาหารและเครื่องดื่มในช่วงวันเลือกตั้งและช่วงที่มีการนับคะแนนไม่เพียงพอหรือไม่มีเลย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ค่าตอบแทน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ควรใช้ลักษณะเหมาะสมจ่ายให้แก่ กนค. 	
๕	การส่งมอบหีบบัตรเลือกตั้งมีปัญหา	<p>๑. เอกสารนำส่งหีบบัตรเลือกตั้งคือ ส.ส. ๓๕ กับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือหรือต้นหีบบัตรเลือกตั้งที่ใช้ไปกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิไม่ตรงกัน</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่ตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่เข้าใจขั้นตอนการตรวจรับ</p> <p>๓. ขั้นตอนการตรวจรับหีบบัตรเลือกตั้งไม่สามารถรองรับปริมาณการส่งหีบบัตรเลือกตั้งในเวลาที่มาส่งพร้อมกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างความเข้าใจกับ กปน. ในการจัดส่งหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารนำส่งหีบบัตรเลือกตั้งต้องถูกต้อง • เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมโดยต้องยอมเพิ่มงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น • อบรมและสร้างความเข้าใจให้กับ กนค. ในขั้นตอนต่าง ๆ • ใช้ระบบรับบัตรคิวเข้ามารองรับกับปริมาณการนำส่งหีบบัตรเลือกตั้ง 	

คณะผู้จัดทำ

๑. พลตำรวจตรี เอกชัย วารุณประภา เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒. นายรุ่งฤทธิ์ มกรพงศ์ รองเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง
๓. นายบุญเกียรติ รัชชาติเจริญ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
๔. นายวรภัทร วงศ์ปราโมทย์ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้ง
๕. นายประวิง คชาชีวะ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเลือกตั้ง
๖. นายประสิทธิ์ ไกรสิงห์เดชา รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
๗. นางอชลียา นิยมไทย รองผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้ง
๘. นายชลรัช ผิวพรรณ รองผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเลือกตั้ง
๙. ผู้อำนวยการฝ่ายด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง ทุกคน
๑๐. พนักงานและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง ทุกคน

